

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-430, 358-390

A szerkesztésért és kiadvért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. december 14.

bb. 1. a képzőművészet jövő évi terveiből - száz-százhusz hazai tárlat - magyar kiállítások 35 országban

1/ro/rj zs -cz

1971. december 14.

a képző- és iparművészeti lektorátus gondozásában elkészült jövő évi kiállítási tervek gazdag programot ígérnek 1972-re. mintegy 100-120 budapesti és vidéki tárlat széles skálán mutatja be a kortárs képzőművészet színe-javát. mint ormos tiber, a lektorátus igazgatója az mti munkatársának elmondotta, a tervek egészét az a törekvés jellemzi, hogy stílusokhoz való kötődés nélkül támogatjuk a társadalom számára elkötelezett haladó humanus művészeti törekvéseket.

januárban jelentkezik reich károly kossuth-díjas grafikus tárlatának bemutatásával a tv galériája a műcsarnok kamaraterméből februárban pedig - ugyancsak a tévé-kamerák segítségével láthatják az érdeklődők kő páll szobrászművész kiállítását is. a műcsarnok termeiben kap helyet az állami vásárlások kiállítása, mely bemutatja az 1969-70-ben állami tulajdonba került művészeti alkotásokat.

mináltz páll munkácsy-díjas érdemes festőművész, féner tamás fotóművész egyéni tárlatai mellett érdekes csoportos kiállítások is nyílnak már az első negyedévben. februárban a krakkói grafikai biennálén díjat nyert művek gyűjteménye, márciusban a vi. országos plakátművészeti kiállítás ígérkezik a képzőművészeti élet érdekes eseményének. az ernst muzeum rendezi meg a derkovits-díjasok beszámoló kiállítását, amelynek második lépcsőjében a díjra pályázók állítják ki alkotásaikat. ugyanitt rendezik meg „az év legjobb plakátja,, című kiállítást is.

/folyt.köv./

M

vbb. 1. / a képzőművészet... 1. folyt./rj

1972-ben a műcsarnok és a képcsarnok bemutató termeiben mintegy negyven festőművész - tíz szobrász, hat grafikus, öt ipar- és ugyanannyi fotóművész egyéni kiállításait rendezik meg. Ék sándor kossuth-díjas, érdemes festőművész életmű-kiállítás-sal, kerényi jeno kossuth-díjas kiváló szobrászművész utóbbi éveinek alkotásaival jelentkeznek. felvonulnak az ugynevezett közép-generáció erős egyéniségei is, önálló tárlatok szereplőiként. a magyar televízió is részt vesz a műcsarnok kamaratermében rendezendő kiállítások elkészítésében; tíz tv-galéria adás során országos nyilvánosságot kap - a már említetteken kívül - többek vigh tamás munkácsy-díjas szobrász és würtz ádám, munkácsy díjas grafikusművész is.

sok érdekességet ígérnek a csoportos, egy-egy tematikát felölelő kiállítások. ezek között is különlegességnek számít az edény- és az öltözködés-kulturát bemutató válogatás. megrendezik 1972-ben a budapesti pedagógus képzőművészek tárlatát is.

rangos képzőművészeti seregszemléknek adnak otthont a vidéki kiállítási termek. szegeden és debrecenben a „nyári tárlatok”, , hódmezővásárhelyen az „őszi tárlat”, , szombathelyen - textil-, pécsen a kerámia biennálé emelkedik ki a programból. ezen kívül további mintegy 60 képzőművészeti esemény várja a szobrászat, festészet és grafika iránt érdeklődőket.

a jövő évben egyébként külföldön 35 országban mintegy negyven alkalommal vizsgálják a magyar képzőművészetet, s mintegy husz országból érkeznek külföldi alkotások, amelyeket 35 kiállításon tekinthetnek meg a képzőművészet hazai barátai. /mti/

bb. 2. magyar tanszerkiállítás sikere romániában

1/vt/rj zs -cz

1971. december 14.

a közelmultban budapesti rendezett kiállítás viszonzá-saként december 6-12-ig magyar tanszerbemutató volt bukarestben. ezuttal először „vonultatta fel”, termékeit romániában az országos tanszergyártó és értékesítő vállalat. a nagyszámu érdeklődő, - köztük többszáz szakember - mintegy 150 féle szemléltetősz- közt láthatott a bemutatón, zömmel a biológia, a fizika, a kémia oktatásánál használatosakat, a tanulók kísérleteikhez szükséges korszerű felszereléseket, valamint modern audio-vizuális tanszer- közöket, így például magnetofonnal kombinált diavetítő készüléket.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 2. / magyar tanszerkiállítás... 1. folyt./rj

amint koren istván, a tanért vezérigazgatója elmondotta, a kiállítással egyidőben tárgyalásokat folytattak a romániai „didactica”, társvállalat vezetőivel az együttműködés tovább- fejlesztéséről, illetve kereskedelmi kapcsolatok létesítéséről is. a kiállításon bemutatott 100 000 forint értékű tanszer-kollekciót a romániai partner vállalat teljes egészében megvásárolta. /mti/

--

bb. 3. római kori szarkofág túskeváron

vid/ká/rj hgy

1971. december 14.

értékes lelettel gazdagodott a túskevári muzeum kőtára. a nép ma is kőhányási dűlőnek nevezi a falu határában azt a területet, ahol szántás, kapálás közben, különböző megmunkált kődarabok kerültek elő. a római birodalom magentiana városa terült el itt. a város életéről kulturájáról vallanak a szépen faragott kövek, köztük a iv. századi szarkofág, amelyre szántás közben bukkantak, s amely egy 40 év körüli asszony és egy 6 év körüli kislány csont- vázát és ékszereit rejtette magában. a 29 darab 24 karátos arany ékszer közül feltűnően szép az anya gyűrűje és a kislány 25 gömbből álló nyakéke. fején öt hajtü volt csontból, aranyból és ezüstből. mivel a keleti támadások miatt a iv. században a biro- dalom határához közel eső részek nem voltak biztonságosak, az értékes szarkofágot a földbe süllyesztették. előkerült az a két terméskő is, amelyet valószínűleg a szarkofág földbe csusztatásához használtak. /mti/

--

bb. 4. csillagot szór a harang-falun a virág, városokban a fenyő- illatu csillagszóró a keresett

vid/ká/rj hgy

1971. december 14.

az idei karácsonyon körülbelül huszmillió csillagszórót gyuj- tanak meg szerte az országban a feldíszített karácsonyfák alatt. sok év óta nem változik a „fogyasztás”, mértéke, ennyi csillag- szóróra van igény, ennyit gyárt a bolyi fogyasztási szövet- kezlet vegyi üzeme. negyven asszony és lány dolgozik itt két műszak- ban: lényegében egyetlen este - a karácsonyest - számára. ha az ~~elő-~~ előállított csillagszórók száma nem is módosult, annál inkább meg- változott formájuk, jellegük. a hagyományos csillagszórókból mind- össze ötmillió készült az idén.

/folyt.köv./

- 3 -

bb. 4. / csillagot... 1. folyt./rj

a legnagyobb a kereslet a látványos fényhatást nyújtó figurális pálcikák iránt. a harang, a fenyő, a gyertya, a hal és a különféle geometriai alakzatú csillagszórókból nyolcmilliót állítottak elő. a bolyi üzem emellett hétmillió illatosított csillagszórót is gyártott. érdekes módon különül el az illat-izlés: a falusi lakosság főleg a virág- rózsa, orgona, ibolya-illatu csillagszórókat kedveli, míg a városokban inkább a fenyőillatuakat keresik a vásárlók. /mti/

--

bb. 5. készül pest megye helytörténeti lexikonja

vid/gö/ká/rj hgy

1971. december 14.

a pest megyei levéltárban megkezdtek az ország legnépesebb megyéje helytörténeti lexikonjának összeállítását. a hatalmas mennyiségű adatot tartalmazó mű előreláthatólag három kötetben lát napvilágot. a tervek szerint az első kötet kéziratát 1976-ban küldik nyomdába. a lexikonban az őskortól napjainkig részletesen ismertetik a megye városainak, községeinek történetét és irnak az egykori pest megyéhez tartozó települések krónikájáról is. a lexikon tájékoztat egyebek között az egyes helységek geológiai és földrajzi viszonyairól, s megemlékezik a helyi régészeti ásatások eredményeiről is. /mti/

--

bb. 6. félmillió palack boglári bor karácsonyra

vid/ká/rj hgy

1971. december 14.

a somogy megyei balatonboglári állami gazdaság borkombinátjában palackozzák a kitűnő zamatu termést. az automaták két műszakban 70 ezer üveget töltenek meg borral és csemegeszőlő-lével. a karácsonyi ünnepekre fél millió palack boglári bor kerül a hazai kereskedelembe. ezzel egyidejűleg többszáz ezer üveg bort küldenek exportra. /mti/

--
- 4 -

5/4

bb. 7. muzeumba került a lebontott ózdi Lemozsonon hengerelt utolsó termék

vid/ká/rj hgy

1971. december 14.

az ózdi kohászati üzemekben a honismereti szakkör tagjai, összegyűjtötték a százhuszonhat éves gyár ipartörténeti emlékeit. a gazdag anyagot az idén megnyílt kis „muzeumban”, helyezték el. a hajdani béke étterem helyén lévő bemutatóteremben a gyár megalkulásáról és fejlődéséről értékes írott dokumentumokat, valamint tárgyakat állítottak ki. ezek között van a vállalat jogelődjeinek harminckét darabból álló fémbélyegző gyűjteménye, a különböző korok szerszámai, munkaruházi. a nyersvas, acél, hengereltacél és tűzállótégla gyártás egy-egy folyamatát diorámákban láthatják az érdeklődők. gyáregységek nagy berendezéseit - köztük az 1908-ban épült kohót - tizenhat maketten mutatják be.

az ipartörténeti muzeum most újabb emlékekkel gazdagodott. mint ismeretes az év elején lebontották a gyár hatvan esztendősi triólemezsorát, hogy helyében felépítsék az új folyamatos acélöntőművet. a triósoron kikészített utolsó termék egy darabját, amelyet kriston k. gyula előhengerész brigádja hengerelt most elhelyezték a muzeumban, a lemez méret ellenőrzéséhez használt eszközökkel együtt.

új kiállítási tárgyakkal gyarapodott a 102-es számú gábor áron ipari szakmunkásképző intézet parkjában létesített gyártörténeti skanzen is. a parkba került a lebontott lemezsor két csikófejes görgője, valamint a központi karbantartóüzem 1891-ben munkába állított körasztalu vésőgépe. /mti/

--

bb. 8. milyen bélyeg kell az ünnepi üdvözlőlapokra? - január 1-től nem vesz fel a posta névjegy-borítékot

i/kf/rj 1e -cz

1971. december 14.

az évvégi ünnepek előtt rendszeresen visszatérő probléma, hogy milyen értékű bélyeget ragasszunk a levelekre, az üdvözlőlapokra, nehogy az esetleges portózás rontsa a jókívánság örömeit.

a postavezérigazgatóság tájékoztatása szerint ilyenkor csak a szabványtól eltérő küldeményekre kell jobban ügyelni. a szokásos méretű képeslevelezőlapok ugyanis függetlenül a yzövz2 től és a szavak számától - belföldre 40 filléres, bulgáriába, csehszlovákiába, jugoszláviába, lengyelország, az ndk-ba, a szovjetunióba és a vietnami demokratikus köztársaságba 60 filléres, más országokba 2 forintos bélyeggel adhatók postára. /folyt.köv./

- 5 -

KAC

bb. 8. / milyen bélyeg... 1. folyt./rj

a szabványtól eltérő méretű, 10.5x10 centiméternél nagyobb, képestlevelezőlapokra belföldre és az említett 7 országba egy forintos, más külföldi országba 3 forintos bélyeg kell.

a szabvány-méretű nyitott borítékos üdvözlőlapokat és kártyákat - ha csak aláírás és dátum van rajtuk - belföldön 60 fillérért, az említett 7 országba, a szavak számától függetlenül, akár zártan is, egy forintért, a nem szabványos borítékos küldeményeket 2 forintért továbbítja a posta. a más országokba feladott nyitott borítékos, 5 szót tartalmazó üdvözlőre a súlytól függően 2 vagy 3 forintos bélyeget kell ragasztani. a mostanában divatos rézplakettes, bórdiszítésű, vagy nem papírból készült üdvözlőlapokat levélként kezeli, s az azokra járó díjért továbbítja a posta.

a legtöbb félreértés ilyenkor a névjegy- borítékos üdvözlők feladásakor adódik. ilyen küldeményeket külföldre - a tokiói posta világkongresszus határozata alapján - nem vesznek fel. belföldön - miután még készletek vannak belőle - kivételesen december 31-ig felhasználhatók a névjegykártyás borítékok, amelyekre, mert nem felelnek meg a szabvány méretnek, 2 forintos bélyeg ragasztandó. a posta felhívja a figyelmet, hogy ilyen küldeményeket - a világkongresszus határozatának megfelelően - 1972. január 1-től már belföldön sem vesznek fel. /mti/

--

bb. 9. két hét múlva békekölcsön sorsolás 175.7 milliárd forinttal nyereséggel

1/kf/rj 1e -cz

1971. december 14.

az országos takarékpénztár két hét múlva december 28-án és 29-én budapesten rendezti a II., a III., és a IV. békekölcsön 1971. második félévi, s egyben az év utolsó államkölcsön, sorsolását. a huzásokat mindkét napon az utasellátó vállalat arany jános utcai kulturális termében tartják.

december 28-án, kedden fél 10 órai kezdettel a II. békekölcsönt sorsolják, 141 700 kötvényre 37.5 milliárd forintot. december 29-én, szerdán először a III. békekölcsön 655 350 kötvényére 85.6 milliárd forint, majd a IV. békekölcsön 402.500 kötvényére 52.6 milliárd forint jut a nyerteseknek. a kétnapos huzáson a három kölcsönből összesen 1 199 550 kötvény számát sorsolják ki 175.7 milliárd forint nyereséggel és törlesztéssel. a kötvények beváltása 1972. január 11-én kezdődik. /mti/

--

- 6 -

bb. 10. nyers rezső beszéde

ol/rj 1e -cz

1971. december 14.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk nyers rezsőnek, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a kb titkárának a fogyasztási szövetkezetek VII. kongresszusán elhangzó beszédét. az anyag embargós, csak jelzésre használható fel!

x x x

- tisztelt elvtársnők és elvtársak!

- pártunk politikája szempontjából kedvezőnek ítéljük és elismeréssel nyugtazzuk a fogyasztási szövetkezés négy éves fejlődését. a kongresszusi jelentések jól tükrözik, a való élet ténye pedig bizonyítja, hogy 1967. óta a gazdasági és a mozgalmi tevékenység jobban ötvöződik a szövetkezetekben, miközben bővül és fejlődik a gazdasági teljesítmény, erősödnek a szocializmus jellemző vonásai.

- mit várjunk a jövőtől? sokasodhat-e az, ami most jó, csökkenhet-e az, ami fogyatékos? igen, ha széleskörű lesz a jobb munkára törekvés. bizzunk abban, hogy a új szövetkezeti törvény alapján az állami szervek jobban ellátják majd az állami feladatokat, az új alapszabályok keretében a szövetkezetek jobban megállnak a saját lábukon, tovább nő a gazdasági hatékonyság és fejlődik a szövetkezeti demokrácia. egy dologra azonban nem számíthatunk, arra, hogy ami most nehéz, a jövőben könnyűvé válik, hogy ami bonyolult, az mind egyszerűsödik.

- a szocializmus építésének mai, fejlettebb szakaszában nehezebb a fogyasztás jó társadalmi megszervezése, mint korábban. évről évre 5-7 százalékkal több terméket fogyasztunk, nő és módosul a szolgáltatás igénye, miközben gyorsan változik a termelés és a fogyasztás szerkezete. növekvő átlagjövedelem mellett természetesen és jogosan nő a fogyasztók igénye, viszont a termelésnek és a kereskedelemnek mind nehezebb jobban szolgálnia- és kiszolgálnia a fogyasztókat. de nem hátrálhatunk. ha nehezebb is a feladat, meg kell tudni oldani, mert gazdaságpolitikánk szocialista céljai jó részt éppen ezen aponton realizálódnak a dolgozó emberek számára.

/folyt.köv./

MF

- 7 -

- kedvező, hogy az ország 578 fogyasztási szövetkezete 22.000-nyi kereskedelmi egységével lépést tart a fejlődéssel. a szövetkezetek működési területén a fejlődés némileg gyorsabb, mint az állami kereskedelemben, ennek révén a falusi és vidéki életforma közeledik a városi színvonalhoz. kedvező az is, hogy az áru utjának rövidítése jegyében növelik a szövetkezetek az ipartól való közvetlen árubeszerzést, s ezt még tovább is lehet fokozni. emellett javítani kell együttműködésüket a nagykereskedelemmel, amely az áruellátás főcsatornája marad. s hogy hivatásukat magasabb szinten teljesítsék, a szövetkezeteknek jobban meg kell ismerniük a fogyasztás alapvető egységeit, a családi háztartásokat, azok jövedelmi viszonyainak és fogyasztási szokásainak változását, ismerniük kell a hagyományok és az újítások növekvő konfliktusát a szokásokban, az új technikák benyomulását a háztartásokba, ennek helyi lehetőségeit, határait és problémáit. mindez nem könnyű. a háztartások fejlődési irányzatai nehezen megismerhetők, de nem megismerhetetlenek. a jövő igénye e téren nagyobb lesz a mainál, a fogyasztói szolgálatnak szélesebbnek kell lennie, hogy a fogyasztási színvonal lépést tartson a termelés fejlődésével. de egyúttal vessük el azt az ábrándot, hogy a fogyasztás színvonala jobb lehet, mint termelési szintje.

- a 385 takarékszövetkezet ezernyi fiókjának hálózatával szintén a fogyasztói háztartások szolgálatát látja el, s ezt eredményesen teszi. a háztartási megtakarítások összegyűjtése, hitelek nyújtása a háztartás fejlesztésére és a házkörüli termelésre, - mindez természetes hivatása a takarékszövetkezeteknek, s ezen elvi alapon a tevékenység további fejlesztésére szükség és lehetőség van. de nem lenne helyes, ha azon igyekeznének, hogy kiterjesszék mai tevékenységüket a termelési, vagy a kereskedelmi szféra bank-ügyleteinek intézésére. a bank-funkciót a szocializmusban az állami bankok jól ellátják, itt valóságos szükséglet nincs a szövetkezésre, ennek híján pedig erőszakolt lenne, kudarchoz vezetne ilyen funkcióra törekedni. bő tere van még annak, hogy a mai elvi alapon bővítsék tevékenységüket a takarékszövetkezetek és fejlesszék közvetlen szolgálatukat a tagok részére.

/folyt köv/

-8-

- a sok új lakásszövetkezet létesülése, a meglévők fejlődése az elmúlt négy év szembetűnő eredménye. a kongresszuson képviselt 645 lakás-szövetkezet és a kezelésében lévő 70.000 lakás már valóban tekintélyes szám. miután a IV. ötéves terv lakásépítési programja - a 400.000 új lakás felépítése - felé tervszerűen haladunk ez évben és ezután is, a lakásszövetkezés fejlődése előbb széles az út. de nem mindig sima. sok itt még a rendezésre váró dolog, a társadalmi összképre helyenként inkább a kavargás, mint a kristályosodás a jellemző. éppen ezért a szövetkezeti emberek igazi pionír munkája és elszánt-sága szükséges ahhoz, hogy a házvagyon értékének megóvását, az anyagi feltételeket, a jó ügyintézkést, meg a folyamatos ellenőrzést biztosítani tudják. fontos, hogy a lakásszövetkezetek még inkább maguk mögött érezzék a szövetség segítségét, ugyancsak az állami és tanácsai szervek megértő támogatását.

- a kongresszuson jól láthatjuk a szövetkezeti demokrácia újabb fázisának kibontakozását. a szövetkezeti öngazgatás elve, a tagság iránti felelősség jobb gyakorlati érvényesítése, a korszerű vállalati módszerek egybekapcsolása a szövetkezeti jelleggel, a szövetkezetek képviselőit és szolgálatára átalított szövetségi munka - ezek ennek az új szakasznak a jellemzői. a hatás pedig részben már lemérhető a pezsdülő mozgalmi életben, a sok-sok kezdeményezésben, javaslatban, a felelősségvállalás fokozódásában. megjegyzem, hogy javaslatokban ezen a kongresszuson sincs hiány. pozitív és előremutató az az újítás, hogy a szövetkezetek által megszavazott országos érdeklő javaslatok közvetlenül, eredeti formájukban a kongresszushoz kerültek eldöntésre. ebből bizonyára számos jó határozat és intézkedés születik, ami előre viszi az ügyet. de alighanem az is igaz, hogy a javaslatok összességéhez annyi pénz kellene az államtól, amennyire nincs fedezet az állam kasszájában. ebből nincs más kiút, mint kompromisszum a törekvések és a lehetőségek között. a demokráciának tartozéka - anélkül nincs igazi és hatékony demokrácia - hogy a realitás előtt fejet hajtson a tervezés, a demokratikus döntés a tényleges lehetőségeket számbavegye; csak ez vezethet sikerre és nem kiábrándulásra.

- a szövetségnek fontos feladata, hogy segítse a szövetkezeteket a gazdaságpolitikai irányvételben, a népgazdasági terv céljainak megvalósításában. a gazdasági reform és a párt szövetkezetpolitikája egyformán hangsúlyozza, hogy milyen fontos az általános közérdek ismerete és szolgálata a szövetkezetek részéről.

/folyt köv/

-9-

- a szövetkezetek a törvények, a rendeletek, a népgazdasági terv-célok révén általános formában, az állami gazdasági szabályozók útján pedig konkrétan kapják kézhez az állami érdeket. a törvényhozásban is, a gazdasági szabályozók kialakításakor is az állami szervek tekintettel vannak a szövetkezetekre, figyelembe veszik képviselőik véleményét. a szövetkezeteknek mindezekhez igazodniuk kell, hogy megfeleljenek az államérdeknek. az országgyűlés éppen a közeli napokban tárgyalás határozza meg a jövő évi gazdasági tennivalókat. foglalkozik majd a mai óriási korszerűsítési láz kapcsán fellépő komoly problémákkal, a ,, mindent beruházással megoldani,, szemlélet lehetetlenségével, azal, hogy a beruházások 20 százalékkal túllépi az ötéves terv méreteit. ebből a szövetkezetek számára is következik majd a feladat; mérsékelni a túlzott beruházási lendületet, mert az országnak nincs anyagi és műszaki fedezete a jelenlegi ütem folytatásához. az állami vállalatok, meg a szövetkezetek most inkább tartalékolják eszközeik egy részét, kevesebb állami hitelre és támogatásra számítsanak, mert a tervszerűség állami szinten így lehetséges, de az életszínvonal további ütemes emelkedése szintén ezt követeli.

- szeretném üdvözölni a szövetség és az egész magyar szövetkezeti mozgalom nemzetközi kapcsolatainak évről-évre való fejlődését. helyeseljük és támogatjuk a szövetkezők intenzív nemzetközi érintkezését. egyfelől azért, mert ha fejlődésük lendületét növelni akarjuk, mind több haladó külföldi módszer átvételére van szükségünk a szövetkezetek szervezésében és gazdasági működésében. másfelől azért, mert a szövetkezeti nemzetközi fórumok jó eszközei a nemzetközi kérdésekben való gondolat-tisztázásnak, az érdekek egybevetésének, a különböző konfliktusok helyes megoldásának. úgy véljük, hogy a szocialista országok szövetkezőinek és a nem szocialista országok mozgalmainak végső érdeke egybeesik abban a törekvésben, amit mostanában úgy formulázunk pesten: ,, biztonságot Európában, békét a világnak! ,,

- tisztelt kongresszus! a mai teljesítmény értékes, de elmarad a jövő követelményétől, hisz a kereskedelmi munka körülményei a műszaki-technikai forradalom hatására mind bonyolultabbak lesznek. a mainál is jobb, szakszerűbb vezetésre lesz szükség, ehhez kell hozzájárulnia a személyeknek, a testületeknek és a mozgalom szélesebb gárdájának.

e gondolatok után engedjék meg, hogy eleget tegyek megtisztelő és legfontosabb megbízásomnak, átadjam a kongresszusnak és az egész mozgalomnak a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a kormány szívtől jövő üdvözlését, jókívánságait.

további sikereket a szövetkezetfejlesztésben, haladást a szocializmus építésében! /mt1/

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk dr. molnár frigyosnak, a szövetség elnökének a fogyasztási szövetkezetek kongresszusán elhangzó szóbeli beszámolójának rövidített változatát. az anyag e m b a r g ó s , csak jelzésre használható fel.

x x x

- kongresszusunk napirendjének megfelelően fogyasztási szövetkezeti mozgalomunk több mint kétmillió tagjának megbízásából felelősségteljes munka áll előttünk - mondotta bevezetőjében. a szövetkezetek vii. kongresszusának a mozgalom történetében kiemelkedő jelentőségű négy esztendő reális értékelését kell elvégeznie. állást kell foglalnia az egységes magyar szövetkezeti mozgalom jelentős ágazata: a társadalom széles rétegeit magában foglaló fogyasztási szövetkezetek szocialista továbbfejlődésének céljaiban és közös tennivalóinkban.

lte

- kongresszusunkat a hazánk felszabadulása után kialakult, új típusú szocialista fogyasztási szövetkezeti mozgalom negyedszázados jubileumi esztendejében tartjuk. e 25 év alatt a fogyasztási szövetkezeti mozgalom a lenini eszmákat valóra váltva eredményesen szolgálta történelmi küldetését, a szocialista társadalmi és termelési viszonyok győzelmének elősegítését. küzdelmes, fáradtságos, de eredményes. negyedszázad áll mögöttünk. az alapítóknak és a harckat követő generációnak nagyszerű munkája szép gyümölcsöket érlelt. gazdag tapasztalatokkal rendelkezünk, amelyek nagy erőforrások előrehaladásunknak, magasabb szintű tevékenységünknek. mozgalomunk ma életerős.

- a magyar szocialista munkáspárt x. kongresszusán elfogadott politika és ezen belül a párt szövetkezetpolitikája számol a szövetkezeti mozgalommal és támaszkodik rá a szocializmus teljes felépítésében. szövetkezeteink ezért hazánkban perspektivikus intézmények. megtisztelő számunkra ez a bizalom. ezért kötelességünknek érezzük, hogy teljes erőnkkel munkálkodjunk szocialista céljainkért.

- a magyar szövetkezeti mozgalom és ezen belül a fogyasztási szövetkezeti mozgalom életét a szövetkezetekről szóló új törvény formálja - hangsúlyozta a szövetség elnöke. - e törvény a legmagasabb szintű jogszabály erejével határozza meg a szövetkezetek helyét és szerepét szocialista társadalmunkban, és segíti elő a mozgalom még eredményesebb munkáját, a szocialista továbbfejlődését. a szövetkezeti törvény szellemében készült el a kongresszusunk előtt lévő törvényerejű javaslat-tervezet, a fogyasztási, értékesítő és beszerző szövetkezetek sajátos tevékenységének szabályozására. meggyőződésünk, hogy a tervezet találkozik a tisztelt küldött elvtársak egyetértésével és az elnöki tanács jóváhagyását elnyerve, jól fogja szolgálni a szövetkezetek fejlődését, jövőjének biztonságát.

/ folyt. köv. /

á s a bb. 58. sz. hírhez /megkezdtek a magyar-jugoszlá tárgyalások/:

t/bc/rj la

a tárgyaláson kölcsönösen tájékoztatták egymást az országaikban folyó szocialista építőmunka helyzetéről, s megkezdtek az idő-szerű nemzetközi kérdésekkel kapcsolatos eszmecserét. /mti/

--

bb. 80. a jugoszláv miniszterelnök az állami népi együttes előadásán

t/bc/rj la

1971. december 14.

dzsemal bijedics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsának elnöke, felesége és kísérete kedden este megtekintette a magyar állami népi együttes előadását az együttes székházában.

a jugoszláv vendégekkel együtt résztvett az előadáson fock jenő, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke és felesége, marjai józsef külügyminiszterhelyettes és tőth elek, a magyar népköztársaság belgrádi nagykövete is. az előadás megkezdése előtt rábai miklós, az együttes igazgatója köszöntötte a vendégeket.

x x x

razija bijedics kedden divatbemutatón vett részt a rotschild szalonban. /mti/

--

zb 81. felhasználható 23.00 órától

magyar közoktatási küldöttség utazott berlinbe

gk/ny zs la

1971. december 14.

dr. gosztonyi jános művelődéssügyi miniszterhelyettes vezetésével közoktatási küldöttség utazott kedden este berlinbe. a küldöttség tárgyalásokat folytat az ndk közoktatásügyi minisztériumának vezető munkatársaival az 1970-ben megkötött együttműködési megállapodás végrehajtásáról. /mti/

--

-90-

v é g e.

21.05/ny

NA 2115

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 150-490, 350-300

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1971. december 15.

bb. 1. december 20-án érkezik budapestre az őriás fenyő - hatezer kislányt és kislányt várnak a parlamenti fenyőünnepre

i/gy/rj zs hgy

1971. december 15.

a budapesti uttörőelnökség megbízottai a zemplén hegységben találták rá a hagyományos parlamenti fenyőünnep idei főszereplőjére, a 18 méteres őriásfára. a kiválasztott diszfa lucfenyő, a könnyebb fenyők családjából származik. így megfelel az egyik fő követelménynek: két és fél tonnánál nem nehezebb, sulya tehát nem haladja meg a diszfa talapzat teherbíróképességét. a 22-es vonalon szocialista brigádja december 20-án, biztosított útvonalon, különleges járművön szállítja a fenyőt zemplénből budapestre. december 21-én állítják fel a parlament kupolacsarnokában. ünnepi köntösbe öltöztetése több napot vesz majd igénybe. fő ékessége 70 kiló szaloncukor lesz, amelynek felrakásánál ott segédkeznek majd a iii. kerületi fényes adolf utcai általános iskola uttörői is. ezenkívül mintegy 150 darab ragyogó műanyagdisz, hőkristályok, színes neonfigura, pompázik majd az ágakon. uttoljára helyezik el a fénypalástot, a 150 színes égőt.

a parlamenti fenyőünnepségen december 25-én délelőtt az uttörőket látják vendégül, majd délután és másnap délelőtt a kisdobosok a karnevál meghívottjai. 26-án délután a piros-nyakkendő-sök programja zárja az ünnepségsorozatot. az idén a tavalyinál 1400 gyermekkel több, mintegy 6 ezer fővárosi és vidéki piros-és kéknnyakkendő-s kislányt várnak.

/folyt.köv./

NA

- 1 -

bb. 1. / december 20-án... 1. folyt./rj

a program érdekessége lesz: az ünnepek résztvevőiből uttörő-parlamentet alakítanak. a látványos, gazdag műsor - a parlament „napirendje”, az 1971/72-es uttörőév eseményeinek jegyében zajlik. hadics lászló, a népszerű parlamenti mikulás magával hoz egy hatalmas mikroszkopot, ennek segítségével elevenednek meg a színpadon az idei uttörőév eseményei, a mozgalom 18 akciójának eredményei. a „ha vitéz vagy, jer velem”, akciót például a kisz központi művészegyüttes uttörő csoportjának énekesei, táncosai idézik színpadra. szórakoztató számvetés készül az uttörők kisz kongresszusi akciójának, a „testvéreink számvetése”, akció programjának sokszínűségéről. olimpiai és európa bajnokok, sportiskolások és az artistaiskola növendékei vidám jelenetekben elevenítik fel az „olimpiai láng”, akciót. az uttörőparlament elnökségében a gyermekek régi ismerősei foglalnak helyet: tamási eszter, zih kata és a télapó mini-segédje, az nat esztendő Kovács krisztian.

a műsor után ki-ki tetszése szerint részt vehet a tréfas vetélkedőkön, táncversenyeken, vagy megnézheti az ideiglenes mozi műsorát. három teremben „vidámparkot”, rendeznek be, ahol egész nap üzemelnek majd az elektromos játékok. az ügyességi versenyek díjai - mintegy 120 ezer forint értékű csokoládé - már raktáron várják a nyerteseket. /mti/

..-

bb. 2. felújítják a ság-hegyi szőlőket

vid/ká/rj hgy

1971. december 15.

felújítják a szőlőket a kemenesaljai táj leglátványosabb, legrészebb területén, a ság-hegyen. új, rövid tenyészidejű szőlőket telepítenek, amelyek e vidék klíma- és talajadottságai közepeztől izes bort adnak. a munkákat megkezdték. szakemberek irányításával az ősszel a szőlőtermő terület több mint harminc százalékát trágyázták meg.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 2. /felújítják... 1. folyt./rj

a hegyen jelenleg mintegy 350 szőlőtulajdonos rendelkezik pincével, prészázattal. ezeket folyamatosan rendbehozzák, felújítják, s számos új pince és üdülőház is épül. /mti/

..-

bb. 3. a budapesti madrigálkórus svájci műsora a magyar rádióban

1/mn/rj zs la

1971. december 15.

a budapesti madrigálkórus szekeres ferenc vezetésével nagy sikerű svájci turnén vett részt. az a capella-koncertek mellett bázelen és az asconai fesztiválon előadták vivaldi „juditha triumphans”, című oratóriumát szőkefalvy nagy katalin, barlay zsuzsa, fillöp attila és bende zsolt közreműködésével. az asconai koncert felvételét a svájci rádió most felajánlotta a magyar rádiónak. így nemsokára a magyar hallgatók is megismerhetik ezt az előadást és tanúilehetnek a hazai együttes nagy sikerének. /mti/

..-

bb. 4. borkombinát a kimerült bánya „gyomrában”,

vid/ká/rj hgy

1971. december 15.

azsófőn egy murvabánya helyén nyolc termelőszövetkezet 16 millió forintos közös beruházásával saját termelésű boraik tárolására és feldolgozására pincét épít.

a társult szövetkezetek a beruházási költség csökkentésére a már kimerült felszíni fejtésű bányatelepet vették igénybe. ezzel mintegy 50 000 köbméter köves föld kitermelése vált feleslegessé és becsülések szerint megközelítőleg egy millió forinttal olcsóbb így a beruházás.

a balatoni műút mellett lévő hajdani bánya „gyomrában”, két-szintes épületet alakít ki a szövetkezetek közös építő brigádja, amelyben egyidejűleg 35 000 mázsa szőlőfeldolgozására és 16 000 hektoliter bor tárolására lesz lehetőség.

/folyt.köv./

- 3 -

bb. 4. / borkombinát... 1. folyt./nj

a korszerűen kiképzett pincében 4 000 hektoliter bort fahordókban, 12 000 hektolitert pedig üveggel bélelt modern cement hordókban tárolhatnak.

a társuló nyolc szövetkezet, amely külön-külön képtelen volt nagyüzemi borkészítésre és tárolásra berendezkedni, a jövőben a balatonfüred, dörgicse, pécsely és a környező borvidék, csaknem ezer holdról szüretelt termését, egységesen kezelve, jó minőségében és nagy mennyiségben bocsáthatja a kereskedelem rendelkezésére.

a társulás modern pincészete - amelyhez a törökszentmiklósi mezőgazdasági gépgyár készít korszerű berendezéseket a jövő esztendőben készül el. /mti/

--

bb. 6. januártól: tárlatvezetések a szépművészeti muzeumban

i/ró/nj zs la

1971. december 15.

128 ezer látogató tekintette meg a szépművészeti muzeumban a „párizsi muzeumok remekművei,, című kiállítást. a francia festészet budapesti vendégszereplése felhívta a hazai közönség figyelmét a szépművészeti muzeum saját francia anyagára, megnőtt a látogatók érdeklődése, de nemcsak általánosan, hanem egy-kor szak, bizonyos stílusok, az egyes művészeti nemek iránt is.

az alaposabb, elmélyültebb információs igénynek igyekszik megfelelni a szépművészeti muzeum januárban induló, minden második vasárnap délelőtti 10 órakor kezdődő tárlatvezetése. a muzeum francia anyagát öt részletben mutatják be művészettörténetes, tudományos munkatársak szakértő magyarázatával. első alkalommal a régi francia mesterek, a xvii-xviii. századi klasszikus francia festészet képviselőivel ismerkedhet a közönség. ezt követi a xix. századi romantikától a szecesszióig terjedő művészeti korszak alkotóinak bemutatása. a francia impresszionizmus mesterei képezik a harmadik téma anyagát. részletesen bemutatják a francia rajzművészet és grafika watteau-tól picassóig meglevő műveit, valamint a francia szobrászat xix-xx. századi anyagát.

az eddigiektől eltérően minden szerdán délután megismétlik a vasárnapi tárlatvezetést, gondolva azokra az érdeklődőkre is, akik vasárnap nem tudnak élni a lehetőséggel. a francia anyag megtekintésén kívül azonos időben a szépművészeti muzeum egyéb értékeit is szakértők kalauzolásával tekinthetik meg a látogatók. /mti/

--

- 4 -

bb. 5. szervezési minitáblázatok - vállalati szervezési programok - dr. szabó jános nyilatkozata az építőipar munka- és üzemszervezésének fejlesztéséről

i sl/sb/mné/ny ie la

1971. december 15.

az mszmp központi bizottsága legutóbbi ülésén megállapította, hogy a iv. ötéves terv teljesítésének és a gazdasági hatékonyság növelésének egyik fontos eszköze a vállalati üzem- és munkaszervezés színvonalának növelése.

az mti munkatársa megkérdezte dr. szabó jánost, az építésügyi és városfejlesztési miniszter első helyettesét, hogy a beruházások sikere szempontjából oly jelentős építő- és építőanyagiparban a minisztérium milyen intézkedéseket lát szükségesnek a szervezési színvonal javítására.

- a párt- és kormányzati szervek nem először hívták fel a figyelmet a szervezés jelentőségére, javításának fontosságára. ennek megfelelően az évm vezetői már korábban intézkedési tervet hagytak jóvá a minisztérium teendőire. e terv végrehajtásaként jött létre 1970 áprilisában az évm termelés-szervezési bizottsága, amelynek feladata, hogy ágazati szinten megszabja és koordinálja az építő- és építőanyagipari termelés magasabb szintű szervezethez szükséges kutatói, fejlesztési, oktatási és egyéb feladatokat. e bizottság felkérésére már több állami építőipari vállalat kidolgozta és előterjesztette a szervezés javítását célzó többéves távlati tervét. a legfontosabb teendők közé tartoznak azok az ágazati és vállalati intézkedések, amelyek a házgyári építés jobb szervezethez segítik elő. amíg ugyanis házgyáraink a mai legmagasabb technikai színvonalu termelést reprezentálják, a házgyári lakások megépítése ma még a kelletnél több munkást köt le, ugyanakkor a termelés üteme nem egyenletes és nem használják ki elég hatékonyan a nagy anyagi áldozatok árán létesült gyártó- és szerelőberendezéseket.

- a minisztérium az ágazathoz tartozó egész területen kezdeményezi, hogy a vállalatok 1972-re részletes programot dolgozzanak ki a szervezés megjavítására, a belső tartalékok feltárására, a korszerű módszerek fokozatos bevezetésére, a szervezés korszerűsítése ugyanis a műszaki fejlesztésnek elválaszthatatlan része. ezért a technikai és technológiai korszerűsítési tervekhez kapcsolva a szervezési színvonal emelésének programját is ki kell dolgozniuk a vállalatoknak.

/folyt köv/

-5-

[Handwritten mark]

bb 5. / szervezési ...folyt/ny

- az üzem- és munkaszervezés korszerűsítése elképzelhetetlen a vállalati dolgozók - munkások és alkalmazottak - gondolkodásmódjának, munkastílusának folyamatos formálása, szervezési ismereteik bővítése és korszerűsítése nélkül. e folyamat részeként az évm termelés-szervezési bizottsága 1972-ben a fővárosban és a megyei városokban tanácskozássra hívja össze az építőipari vállalatok legjobb munkásait és műszakijait, akik a vállalatoknál leginkább támaszai lehetnek a szervező munka javításának. ugyanez a bizottság azoknak a módszereknek a kidolgozását is segíti, amelyek jobban megalapozzák a szervezésben a számítástechnika alkalmazását. nem kis erőfeszítéseket kell tennünk a szükséges számítógéppark kiépítésére, mert ez a termelés-szervezés egyik legfontosabb technikai előfeltétele. ugyanakkor mélyreható változásnak kell bekövetkeznie a vállalati építéshelyi, üzemi vezetési munkában és termelésirányításban is. azoktól a művezetőktől, akiktől ma jogosan várjuk el a rajzolás ismeretét, a jövőben már azt is meg kell követelnünk, hogy a számítógépekkel készített ütemtervekből ki tudják olvasni feladataikat, azok időbeni ütemezését, a rendelkezésükre álló munkaidő és anyag mennyiségét, a munka után járó bért stb. vagyis a szervezési színvonal javítása az építőiparban is az ismeretek gyorsított fejlesztését igényli.

- a szervezéssel összefüggő módszertani ismeretek elsajátításának alapvető feltétele, hogy az érdekelteknek módjuk legyen a korszerű szervezési módszerek tanulmányozására. ezért a termelés-szervezési bizottság kezdeményezésére néhány vállalatnál már hosszabb ideje koncentráltan végzik a szervezéssel összefüggő kutató és fejlesztő munkát. e szervezési mintázemek módot nyújtanak arra, hogy más vállalatok szakemberei is tanulmányozhassák és a gyakorlati tapasztalatok alapján saját üzemükben is alkalmazhassák az új módszereket. a korszerű szervezés akkor valóban hatékony, ha minél szélesebb körre terjed ki. nem elégséges például az építőiparban csupán a kivitelező vállalatok korszerűsítik a munka- és üzemszervezést, hiszen egy-egy lakótelep vagy nagyipari beruházás létrehozásában gyakran száznál is több vállalat, szerv működik közre. a hatóságoknak, a tervező, a beruházó, a kivitelező, a szállítók vállalatoknak egyaránt szervezettebben kell dolgozniuk.

- a minisztérium vezetői nagy várakozással tekintenek a magasabbszintű szervezést szolgáló intézkedések hatásának kibontakozása elé. jól szervezett munkával olyan tartalékokat tárhatunk fel, amelyek mértékét előre nehéz volna felbecsülni, de a tapasztalatok arra utalnak, hogy ezek a tartalékok rendkívül nagyok. a szaktagszerű építésszervezés módszerének bevezetésével például a korábbiak négy- ötszörösére emelkedett a tornydaruk kihasználása. bizonyosra vehető, hogy további szervezési intézkedésekkel is jelentős sikereket érhetünk el, s ezzel nő a munka hatékonysága, tovább erősödik népgazdaságunk - fejezte be nyilatkozatát dr. szabó jános, a miniszter első helyettese. /mti/

bb 7. közös kutatási program kezdődött a dunántúli tudományos intézet és az újvidéki hungarológiai intézet között

vid/ká bzs hgy

1971. december 15.

a magyar tudományos akadémia pécsen működő dunántúli tudományos intézete és az újvidéki hungarológiai intézet között megállapodás született közös kutatási program megindítására. mindkét intézetnek ugyanis olyan konkrét tudományos feladatai is vannak, amelyeknek földrajzi, gazdasági, történelmi, nyelvészeti és kulturális vonatkozásai az országhatáron túlra terjednek.

a közelmúltban újvidéken jártak a dunántúli tudományos intézet vezetői, dr. babics andrás igazgató és dr. lovász györgy tudományos titkár, s ez alkalommal megállapodtak a hungarológiai intézet igazgatójával - dr. szeli istván egyetemi tanárral - a közös kutatási területekre és a munka megkezdésére vonatkozóan. többek között a magyar és a délszláv kapcsolatok 1848-1919 közötti alakulását kutatják. a dokumentumok gyűjtése már meg is indult és az eredményekről folyamatosan informálja egymást a két intézet. továbbá kölcsönös segítséget nyújtanak egymásnak a földrajzi nevek kutatásában és gyűjtésében, valamint különböző természeti és gazdasági jelenségek vizsgálatában.

a dunántúli tudományos intézet és az újvidéki hungarológiai intézet állandó szakmai kapcsolatot teremtett egymással. munkatársaik évente két-két hetet töltenek Magyarországon, illetve Jugoszláviában, s a vendéglátó intézetek segítséget nyújtanak a kutatók munkájához. részt vesznek a társintézmény által rendezett szakmai tanácskozásokon és tudományos ülészekon is. az intézetek - kölcsönösségi alapon - publikációs lehetőséget biztosítanak saját kiadványaikban a pécsi, illetve az újvidéki kutatóknak. felmerült közös, kétnyelvű kiadványok megjelentetésének gondolata is. /mti/

-.-

bb 8. felújították békéscsaba 100 éves szállodáját

vid/ká bzs hgy

1971. december 15.

felújították békéscsaba 100 éves szállodáját, a csaba szállót. a békéscsaba főterén álló, idős épület új külsőt kapott, s január elejére a teljes belső rekonstrukciót is befejezik. a szállodában gázfűtésre térnek át. /mti/

8.10/bzs

-7-

Tó 1100

bb 9. magyar-jugoszláv együttműködéssel öt év alatt negyven-ezer takarmányelőkészítő kisképet gyártanak

vid/ká bzs hgy

1971. december 15.

hazánkban is keresettek a kiskifogasztásu, többcélú mezőgazdasági kisképek, a gépgyárak azonban csak az igények egy részét tudják kielégíteni, főként a forgácsolási, öntési kapacitás hiánya miatt. ezen a helyzeten javít a székesfehérvári finommechanikai vállalat és a jugoszláviai ölt mezőgazdasági gépgyár öt évre szóló gyártási és műszaki együttműködési szerződése. az egyezmény értelmében a két gyár 1976-ig összesen negyven-ezer fv-iii. típusú univerzális takarmányelőkészítő kisképet gyárt a háztáji gazdaságok számára. az együttműködés értéke meghaladja a hatmillió dollárt. a székesfehérvári vállalat alapgépet az északi ölt gyár három adapterrel egészíti ki és így az darálásra, morzsolásra, szecskázásra, szeletelésre is használható. a kiskép átlagos óránkénti teljesítménye két mázsa takarmány felaprítása.

a magyar-jugoszláv kooperációs gyártás 1972-ben kezdődik. a null-széria a tavasszal készül el székesfehérvárott, s az év közepétől mindkét szerződő fél szállítási kötelezettséget vállalt. a közösen gyártott takarmányelőkészítő robotok 56 százaléka hazánkban kerül forgalomba. a magyar-jugoszláv vállalatközi szerződés a két mezőgazdasági gépgyár gyártmányfejlesztési tevékenységét is összehangolja. /mti/

-. -

bb 10. a szociális otthon fejlesztésére ajándékozták megtakarított pénzüket a makói gondozottak

vid/ká bzs hgy

1971. december 15.

a makói szociális otthon a lehetőségekhez képest messzemenően gondoskodik lakóinak kényelméről. a munkában megfáradt idős emberek megérdemelt pihenésre találtak itt, s igazi otthonnak tekintik az intézményt.

a legrégebbi lakók között - akiknek nincs közeli hozzátartozójuk, törvényes örökösük - új szokás honosodik meg: megtakarított pénzüket sorra ajánlják fel az intézmény fejlesztésére. az elmúlt hónapokban mintegy 90.000 forintot adtak át a tancsnak, hiszen a pénzre nincs szükségük, a szociális otthonban teljes ellátásban, gondozásban részesülnek. a közintézménynek átadott pénzt a fejlesztési alap többletbevételeként összegyűjtötték és az öregszen nemrég egy vegyeshasználatú gépkocsit vásároltak. az öregek egyebek között ezen az autón járnak hetente több alkalommal is a városi fürdőbe, az egészségügyi intézményekbe. /mti/

8.15/bzs

-. -
- 8 -

bb 11. a biológiai kutatás új fellegvára épül martonvásáron - szeptemberben már üzemel a fitotron

vid/ká bzs hgy

1971. december 15.

jelentős objektum kivitelezésén dolgoznak martonvásáron, az mta mezőgazdasági kutató intézetének parkjában: már állnak a falai az első hazai fitotronnak, a magyar biológiai kutatások új fellegvárának.

a mintegy 110 millió forintos beruházásnak óriási szerepe lesz a hazai biológiai, genetikai és fiziológiai kutatásokban: segítségével függetleníteni lehet a növény-kísérleteket a külső időjárási tényezőktől. a fitotron növénynevelő kamráiban a kísérlet által megkövetelt szükségletek szerint, a külső időjárási tényezőktől függetlenül lehet programozni a hőmérsékletet, a páratartalmat és a fényerőt. lehetővé válik télen is a növények felnevelése és különleges időjárási viszonyokat lehet teremteni annak megállapítására, hogyan viselkedik a növény szélsőséges időjárási viszonyok között. a kísérletek azonos körülmények között megismételhetők, az egyes kísérleti fázisok reprodukálhatók.

a martonvásári fitotronban különböző növénynevelő kamrákat szerelnek fel. a legegyszerűbbek a nevelőasztalok lesznek, ahol a kevésbé igényes kísérleteket tudják majd elvégezni a kutatók. két kamrában a szélsőségesen hideg időjárási viszonyokat tudják majd teremteni, lesznek olyan kamrák is, amelyekben pozitív és negatív hőmérsékletek egyaránt előállíthatók. néhány fitotronkamrában 100.000 lux fényerőt tudnak majd produkálni. a fitotron-épületben összesen 44 fitotronkamrát szerelnek fel.

a növénynevelő kamráknak rendkívül nagy lesz az energiaigényük: egy nap alatt nyolcszor annyi villanyáramot fogyasztanak majd, mint ma egész martonvásár. az áramellátás folyamatosságát és az állandó feszültséget külön elektromos vezeték biztosítja majd, amely baracskáról ágazik el a fővezetékéről. mivel egy esetleges áramszünet hosszú évek munkáját teheti tönkre, a fitotronban az energiaellátás maximális biztonságára törekedtek: két oldalról látják el a fitotron elektromos árammal.

/folyt. köv./
8.20/bzs

- 9 -

Tó1100

bb 11. /a biológiai ... 1. folyt./bzs

a fitotron berendezéseit, a légkondicionáló kamrákat és az egyéb szükséges műszaki eszközöket egy kanadai vállalat, a controlled environments ltd szállítja. a martonvásári fitotronhoz vásárolt berendezések jelenleg a világon a legkorszerűbbek.

a fitotron a tervek szerint januárban fontos szakaszhoz érkezik: megkezdik a növénynevelő kamrák szerelését. márciusban indul a berendezések próbajelzése és szeptember első napjaiban birtokukba vehetik az új létesítményt a kutató genetikusok és fiziológusok.

az épülethez laboratóriumok, dolgozószobák, szociális és egyéb helyiségek is tartoznak. /mti/

--

bb 12. kisiklott a villamos

1 r6/fk bzs -cz

1971. december 15.

szerdán hajnalban a flórián téren az 5-ös villamos váltón való visszafogás közben kisiklott. a baleset következtében személyi és anyagi kár nem keletkezett. a 40 perces villamosforgalom-kimaradást az óbudai autóbuszgarázból induló járatok pótolták. /mti/

--

bb 13. 145 kép 1.8 millió forintért a képaució első napján

1 kf/gk bzs -cz

1971. december 15.

a várakozásnak megfelelően, az első napokon szokásos „szerénységgel”, zajlott le a bizományi áruház vállalat karácsonyi képauciójának első félideje.

az árverés első napi mérlege: 145 kép 1 millió 857 ezer forintért kelt el. az aukció első „izgalmát”, egy angol festő „tengerparti táj”, -a okozta, hiszen a képauciói ár kétszereséért, 20 ezer forintért kelt el. brodszky sándor „óbudai táj”, -ához több mint kétszeres áron, 22 ezer forintért jutott új tulajdonosa. jó árat értek el csók istván festményei is, négy képért összesen 129 ezer forintot adtak. kétszeres árat, 30 ezer forintot fizettek egy józsef „nervi”, című festményéért. a drágább képek közül egy flamand festő „tengeri csatájá”, -ért „csupán”, a kikiáltási árat, 55 ezer forintot adták meg, egy másik flamand festő képét viszont 27 ezer forintról 70 ezer forintra verték fel a licitálók. az első nap sztárja koszta józsef „kukoricatörök”, című festménye volt, a 40 ezer forintos kikiáltási ár helyett 75 ezer forintot adott érte új tulajdonosa.

/mti/
9.58/bzs

--
- 10 -

bb 14. megkezdődött az intermetall tanácsülése

sl/fk bzs -cz

1971. december 15.

szerdán budapestben megkezdődött az intermetall vaskohászati együttműködési szervezet 14. tanácsülése. az ülésen a tagországok - bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, az ndk és a szovjetunió - delegációi kohászati közös beruházások lehetőségeiről, kohászati termékek gyártásának szakszításáról és szervezeti kérdésekről tárgyalnak. /mti/

--

bb 15. bekapcsolták az országos hálózatba a gagarin hőerőmű négyes blokkját

vid/ká bzs -cz

1971. december 15.

a gagarin hőerőmű négyes blokkját szerdán hajnalban párhuzamosan kapcsolták az országos hálózattal és ezzel új kétszáz megawattos üzem megkezdte a villamosenergia termelést. a téli villamosenergia csúcsterhelés a közeli napokban éri el tetőfokát, ezért különösen jelentős a visontai négyes blokk üzembe helyezése.

a gagarin hőerőmű erre az évre másfél milliárd kilowattóra energia termelését vállalta és most bejelentették, hogy az év végéig terven felül mintegy százmillió kilowattóra villamosenergiát szolgáltat a népgazdaságnak.

a gagarin hőerőmű négyes blokkjának kétszáz megawattos turbináját a budapesti láng gépgyár készítette. ilyen nagyteljesítményű géprendszert először gyártottak hazánkban. az újszerű feladat megoldásával a hazai gépszerelők is kiváló teljesítményt nyújtottak.

a kisz védnökséggel épülő gagarin hőerőmű teljesítőképessége a most belépett kétszáz megawattos üzemmel hatszáz megawattal növekedett. /mti/

--

10.15/bzs

- 11 -

Tó1100

bb 16. veszett rókák tüntek fel a zala völgyében

vid/ká bzs -cz

1971. december 15.

a zala megyei közegészség^{ügyi} és járványügyi állomás figyelemztető felhívása szerint veszett rókák jelentek meg a zala folyó völgyében, több község határában. a beteg ragadozók egészen a lakóházakig merészkednek. a köjál felhívta a lakosság figyelmét a fokozott óvatosságra. a fertőzött körzetben a vadásztársaságok tagjai a szokottnál nagyobb aktivitással irtják a duvadakat. /mti/

--

bb 17. üzérkedő kisiparost ítéltek el

vid/ká bzs -cz

1971. december 15.

a nagykállói járásbíróóság üzérkedés miatt indított büntető eljárást farkas imre helyi kályhás és fazekas kisiparos ellen. farkas imre iparendélye alapján értékesíthetett saját termelésű cseréparut. a múlt év tavasza óta azonban gyártás helyett csak eladással foglalkozott. a termékeket mátszalkán, balmazújvárosban, nádudvaron és mezőtúron szerezte be és nagy haszonnal értékesítette. a járásbíróóság farkas imrét ötezer forint pénzbírságra büntette és 16.180 forint elkobozást pótló egyenérték megfizetésére kötelezte. az ügyész súlyosbításért, a vádlott enyhítésért fellebbezett. másodfokon a nyíregyházi megyei bíróság hirdetett ítéletet. mindkét fellebbezést elutasította, így az ítélet jogerős. /mti/

--

bb 18. elkészült a kozmetika- és háztartásvegyipari vállalat zalaegerszegi gyáregysége

vid/ká bzs -cz

1971. december 15.

a kozmetika- és háztartásvegyipari vállalat százharminc millió forintos beruházással, korszerű gyáregységet létesített zalaegerszegen. a gyáregységben szerdán megkezdték a kazánok „kifőzését”, amit rövidesen a hőkazánok üzemi próbája, majd 1972 januártól a folyamatos hőenergia termelés követ. egyidejűleg sor kerül a gyár technológiai berendezéseinek üzemi próbáira. a gyár vezetőinek számítása szerint februárban kezdődhet a próbatermelés, amire mintegy 3 hónapot szának. a 300 munkást, zömében nőket, foglalkoztató üzem egyelőre 130féle terméket állít elő. itt készülnek többek között a szintetikus hajápolószerek, a folyékony és paszta alakú mosószerek, a mosogató és autó-ápoló szerek. tervek szerint évente 150.000.000 forint értékű terméket állítanak elő az új gyárban. /mti/

10.30/bzs

--
- 12 -

bb 19. takarók a vietnami gyerekeknek

vid/ká bzs -cz

1971. december 15.

baráti összejövetelt rendezett szerdán a szövetkezet székházában a balmazújvárosi lenin termelőszövetkezet nőbizottsága. ez alkalommal adták át a közös gazdaság nő dolgozói a vietnami gyerekek részére készített takarókat. a munkában csaknem ötven lány és asszony vett részt. /mti/

--

bb 20. tíz éves a debreceni városi könyvtár

vid/ká bzs -cz

1971. december 15.

a peremkerületek, munkáslakta negyedek, valamint az óriási kiterjedésű tanyavilág olvasási, művelődési lehetőségeinek elősegítése volt az első rendű feladata a tíz esztendővel ezelőtt alakult debreceni városi könyvtárnak. induláskor, 1961-ben, tizenkilencezerkötet könyv állt az olvasók rendelkezésére, s ebben az évben a könyvtárlomány már meghaladja a százezret. az évi forgalom fölötte van a háromszázezernek.

az egy évtizedes eredményes munkát bizonyítja, hogy a munkásolvasók száma tíz esztendő alatt 1300-zal, a diák olvasóké pedig 3600-zal emelkedett. a debreceni tanyavilágban huszonhárom fiókkönyvtáruk működik.

a jubileumi esztendőben két figyelemre méltó eseménye volt a debreceni városi könyvtárnak. ez évben adták át rendeltetésének a zenei könyvtárat, s bekapcsolódtak debrecen „régii”, arculatának megörökítésébe is. a könyvtár vállalta a lebontásra kerülő belső és külső városrészek fotódokumentációs anyagának a gyűjtését, a helytörténeti anyagok tárolását. /mti/

--

10.07/bzs

- 13 -

Tó 11³⁰

bb 21. tető alatt debrecen legnagyobb lakóépülete

vid/ká bzs -cz

1971. december 15.

szép teljesítményekkel köszönti a közelgő új esztendőt a hajdu megyei állami építőipari vállalat főépítésvezetősége, amely debrecenben a nagy lakásépítkezéseken dolgozik. december közepére, az eredetileg tervezett 1220 helyett 1300 lakást szereltek össze. jelenleg a régi temető helyén épülő dobozi lakótelepen dolgoznak: házigyári elemekből két műszakban szerelik össze az épületeket. a dobozi lakótelepen tető alá került debrecen legnagyobb lakóépülete, a kétszáz méter hosszú, tíz emeletes bérház, amelyben háromszáz lakás és negyven garázs kapott helyet. az épület átadására a jövő esztendő első felében kerül sor. /mti/

--

bb 22. a legfelsőbb bíróság teljes ülése

gk h1 bzs -cz

1971. december 15.

a magyar népköztársaság legfelsőbb bírósága dr. szakács ödön elnökletével, teljes ülést tartott, amelyen megválasztották a legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának tagjait. a teljes ülésen jelen volt dr. markója imre, az igazságügyminiszter első helyettese és dr. katona zoltán, a legfőbb ügyész első helyettese is. a teljes ülésen bucsúztatták két nyugalomba vonuló legfelsőbb bírósági bírót. a magyar népköztársaság elnöki tanácsa dr. mátéffy józsef tanácsvezető bírónak a munka érdemrend arany fokozata, dr. lehoczky oszkar bírónak a munka érdemrend ezüst fokozata kitüntetését adományozta. a kitüntetéseket az elnöki tanács megbízásából dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke adta át. /mti/

--

bb 23. új mentőállomás sárvárrott

vid/kz bzs -cz

1971. december 15.

új mentőállomást adtak át rendeltetésének szerdán sárvárrott. a három mentőautóval, s az életmentést szolgáló egyéb korszerű berendezésekkel felszerelt intézmény 78 rábamenti falu 55.000 lakosát látja el. urh-adó-vevővel felszerelt kocsijai az összes vas megyei mentőszolgálati egységgel kapcsolatban állnak, s menetközben is irányíthatók. sürgős esetben utasítás adható az uton lévő járműveknek menetirányuk megváltoztatására. /folyt. köv./

12.00/bzs

- 14 -

10/1385

bb 23.. /új mentőállomás ... folyt./bzs

az új állomással, melynek kialakítására több mint 2 millió forintot költöttek, létrejött a fiatal város egészségügyi centruma: egymás mellett működik a járási kórház, a 3 éve felavatott járási rendelőintézet és az új mentőállomás. /mti/

--

bb 24. dán üvegház szegeden

vid/kz bzs -cz

1971. december 15.

rekord idő - pontosan két hónap - alatt épült fel egy hektár területen a szegedi új élet tsz „üvegvárosa”. szerdán megtörtént az átadása is. a korszerű fedett kertészet vázszerkezetét dániából hozták és a szövetkezet saját építő brigádja végzett minden szerelési munkát.

az egymáshoz kapcsolódó, négy hajóból álló üvegház -komplexum 13 millió forintba került. egyik legfőbb előnye az, hogy alumíniumból készült vázszerkezete hosszú élettartamu, nem rozsdásodik, ellenáll az időjárás viszontagságainak. az automata hőszabályozóval és öntözőberendezéssel ellátott hajtatóházban most már megkezdődtek a talajmunkák. a téli hónapokban paradicsomot, zöldséget termesztenek, ezen kívül palántát nevelnek kiültetésre. az új létesítmény fűtését 85 fokos vizet adó bőhozamu termálkúttal oldották meg. /mti/

lkorá tavaszi

bb 25. a nógrád megyei önkéntes ápolónők találkozója

vid/kz bzs -cz

1971. december 15.

tíz évvel ezelőtt kezdődött meg hazánkban a rendszeres önkéntes ápolónőképzés. ebből az alkalomból rendezte meg szerdán salgótarjánban a vöröskereszt szervezet a nógrádi üzemekben, termelőszövetkezetekben, intézményekben dolgozó önkéntes ápolónők találkozóját. dr. soóky lászló, a magyar vöröskereszt főtitkár helyettese köszöntötte őket. a találkozón megalakult a megyei vöröskereszt önkéntes ápolónői szekciója, azzal a céllal, hogy elősegítse az önkéntes ápolónők szaktudásának szervezettebb kihasználását. évtizedes egészségügyi tevékenységük elismeréséül szónokként a vöröskereszt nógrád megyei szervezetének titkára emléklapot nyújtott át a találkozó résztvevőinek. /mti/

--

12.40/bzs

- 15 -

10/1385

bb 29. folytatódtak a magyar-jugoszláv tárgyalások

t bc/gk hi bzs hgy 1971. december 15.

szerdán az országházban folytatódtak a magyar-jugoszláv tárgyalások.

a tárgyaláson folytatták az időszerű nemzetközi kérdésekkel kapcsolatos eszmecserét, majd áttekintették a két ország kapcsolatainak alakulását, ezek további fejlesztésének lehetőségeit. /mti/

--

bb 30. focs jeno ebédet adott dzsemal bijedics tiszteletére

t bc/gk bzs hi hgy 1971. december 15.

focs jeno, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke és felesége szerdán disztribúciót adott dzsemal bijedics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsa elnökének és feleségének tiszteletére az országház vadásztermében. részt vettek az ebéden a jugoszláv kormányfő kíséretének tagjai is.

magyar részről az ebéden részt vett aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, vályi péter, a kormány elnökhelyettese, dr. biró józsef, dr. csanádi györgy, dr. faluvégi lajos, dr. horgos gyula, lázár györgy, a kormány tagjai, gyenes andrás, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője, s a politikai, a gazdasági élet több más vezető személyisége. jelen voltak az ebéden a budapesti jugoszláv nagykövetség tagjai.

/folyt. köv./

bb 26. elhunyt dikó ferenc,

hi bzs hgy 1971. december 15.

a párt és a munkásmozgalom harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. temetése december 23-án 13 órakor lesz a rákoskeresztúri új-köztemetőben.

mszmp vi. ker. bizottsága.

/mti/
13.20/bzs

--
- 16 -

Tóth 00

bb 27. elhunyt erdős andorné,

hi bzs hgy 1971. december 15.

a párt és a munkásmozgalom harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. temetése december 20-án 13 órakor lesz a rákoskeresztúri új-köztemetőben.

mszmp vi. ker. bizottsága
vegyipari dolgozók szakszervezete

/mti/

--

bb 28. elhunyt bornemissza éva,

hi bzs hgy 1971. december 15.

a nemzeti színház tagja, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. bucsuztatása december 21-én délután fél 3 órakor lesz a mező imre uti temetőben.

mszmp vi. ker. bizottsága
nemzeti színház

/mti/

--

bb 31. időjárásjelentés

bzs hgy 1971. december 15.

a meteorológiai intézet jelenti december 15-én, 13 órakor:

párás, ködös idő.

nyugat- és közép-európa fölött továbbra is enyhe levegő található, de a lassu leszálló légmozgások kedveznek a ködök kialakulásának, amelyek a nappali felmelegedést gyengítik. a hidegebb és enyhébb óceáni légtömegek a brit-szigeteken és észak-európában okoznak változékony, szeles, többfelé csapadékos időjárást. kelet-európában folytatódik a hideg, téli idő, helyenként havazások vannak. ma reggel a szovjetunióban a nyugati területek kivételével mindenütt minusz 10 fok alatti hőmérsékletet mértek, de moszkva környékén minusz 15, minusz 19, a fehér-tenger vidékén minusz 25, minusz 30, sőt egy-két helyen minusz 35 fokos fagyok is előfordultak. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medencében a lassu leszálló légmozgások hatására párás, ködös időre számíthatunk.

/folyt. köv./
13.45/bzs

Tóth 00

- 17 -

bb 31. /időjárás ... 1. folyt./bzs

hazánkban kedden a főváros környékén, valamint síófok, pécs, és baja vidékén 1-4 órán át sütött a nap, az ország többi részén azonban borult maradt az ég. többfelé esett az eső, az északkeleti megyék néhány helyén havazott. a lehullott csapadék mennyisége sohol sem haladta meg az 1 mm-t. a hőmérséklet napközben a tiszántul keleti részén és a sajó-hernád vidékén csak 0 plusz 4, máshol plusz 5-10 fokig emelkedett. az éjszakai óráktól kezdve többfelé köd képződött.

szerdán hajnalra szeszélyes területi eloszlásban mínusz 5, plusz 5 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a duna-tisza közén és az északi, északkeleti megyékben borult, ködös, máshol derült, napsütés volt. a hőmérséklet 11 órakor a köddel borított megyékben plusz 2, mínusz 2, máshol 3-8 fok között változott.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 6,4 fok volt, a százéves átlagnál 5,3 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 774 mm, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig:

páras, ködös idő, néhány helyen zuzmaraképződéssel, köd-szítással. éjszaka gyenge, napközben mérsékelt, változó irányú szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: plusz 1, mínusz 4 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: a tartósan ködös helyeken 0 fok közelében, máshol kevéssel 5 fok felett.

a duna vízállása budapestnél: 184 cm.
/mti/

13.48/bzs

Tb 1400

- 18 -

bb 32. közlekedési balesetek

i ró/pá hi bzs hgy

1971. december 15.

a xi. kerületi kővirág sor és mustár utca torkolatánál kővári istvánné 27 éves budapesti gépirónőt és 3 éves tünde nevű gyermekét személygépkocsival elütötte sipos tamás jános 24 éves budapesti gépkocsivezető. kőváriné sulyos, életveszélyes sérülést szenvedett, a gyermek könnyebben sérült meg. a személygépkocsi vezető a baleset után a helyszínről eltávozott, anélkül, hogy segítséget nyújtott volna, csak mintegy két óra múlva ment vissza a helyszínre. sipos tamás jános őrizetbe került. a baleset oka: gyorshajítás.

a xxi. kerületi kalamár józsef utca és erdőfalja utca kereszteződésében tóth istván 49 éves budapesti lakatos tehergépkocsival elütötte szabó lajos 19 éves budapesti gépkocsi-vezető. tóth istván a helyszínen meghalt. a baleset oka: tóth istván szabálytalan közlekedése, valamint szabó lajos figyelmetlen vezetése.

a xiv. kerületi fogarasi ut és nagy lajos király ut kereszteződésénél szűrös ferenc 23 éves budapesti szaxofonját elütötte egy 68-as jelzésű villamos. a szabálytalanul közlekedő szűrös sulyos, életveszélyes sérülést szenvedett. /mti/

bb 33. új közuti hid a balaton északi partján

vid/kz bzs hgy

1971. december 15.

új hidat avattak szerdán a zánkai úttörővárost átszelő m 71-es úton. a 38 méter hosszú és 12 méter széles vasbeton hid lehetővé teszi, hogy a 380 holdas területű úttörőváros életét ne zavarja az m 71-es számú útvonal nyáron rendkívül eleven gépjármű forgalma. az úttörőváros épületei ugyanis a köztől jobbra lévő területen helyezkednek el, s ezért a baloldalon lévő balatoni strand, a hajókikötő és számos egyéb objektum megközelítése csak a közút forgalmi veszélyei közepette lett volna lehetséges. az új hiddal megszüntették a közút vízszintes keresztirányú forgalmát az úttörőváros lakóinak helyi közlekedésére pedig a hidlábak között képeztek ki utat.

/folyt. köv./
14.07/bzs

- 19 -

Tb 1500

bb 33. /uj közuti hid ... 1. folyt./bzs

a 7 millió forintos beruházással egyben korrekciót is végrehajtottak az m 71-es számú utvonalon. a hiddal összefüggően felépített 600 méter hosszúságú utszakasz enyhébb ívben kanyarodik az 57-58-as kilométer jelzésű területen.

a hid és utépitési munkákat ellátó zalaegerszegi közuti építő vállalat szocialista szerződést kötött az uttörőváros építésvezetőségével, hogy 1972 végéig - a további programnak megfelelően - határidőre fejezi be a 380 holdas uttörővárost behálózó utrendszer építését. /mti/

-. -

bb 34. a könyvelést is gépesítették - „gépagy”, a mezőgazdaság informátora bács-kiskun megyében

vid/kz bzs hgy

1971. december 15.

a könyvelésre is kiterjed a mezőgazdaság gépesítése, automatizálása bács-kiskun megyében. a rugalmasabb gazdálkodás „információ éhségét”, máris sok termelőszövetkezetben „gépagy”, elégíti ki. az ipari üzemeket is megelőzve, jelenleg huszonkettő mezőgazdasági üzemből ismerik napra készen a termelés alakulását, költségeit.

a mezőgazdasági gépi adatfeldolgozás alapjait a bajaiak teremítették meg bács-kiskun megyében. hat évvel ezelőtt itt kezdte meg működését az a gépi adatfeldolgozó állomás, amely ma három megyére bővült körzettel, a pénzügyminisztérium szervezési és ügyvitelgépesítési intézetének dél-magyarországi részlegeként látja el feladatát. programvezérlésű gépekbe táplálják a mezőgazdasági üzemek termelési adatait és az 55 számműveletre alkalmas gépek pontos információt szolgáltatnak a gazdaság irányításához. a gyors ügyintézés, a számadatok ismerete időben lehetőséget nyújt a termelés menet közbeni módosítására, a költségek irányítására. a manuális könyveléssel szinte lehetetlen követni, összehangolni a mezőgazdaságok élelmiszertermelésének naprakész ügyvitelét. azokban a termelőszövetkezetekben, ahol a gépekre bízta ezt a munkát is, ma már nem okoz gondot az évvégi zárás, a leltári adatok összesítése, a nélkülözhetetlen közgazdasági elemző munka. bács-kiskun megyében sok tsz-ben január elején már elemzésre kész az 1971-es gazdasági év mérlege.

/folyt. köv./
14.12/bzs

- 20 -

10/1500

bb 34. /a könyvelést is ... 1. folyt./bzs

a központosított gépi adatszolgáltatás mellett egyre több termelőszövetkezet rendelkezik saját számítógépekkel. a solti szikra és a dávidi augusztus 20. közös gazdaságokban is gépek dolgozzák fel a termelési eredményeket. jövőre pedig újabb mezőgazdasági üzemek vásárolnak, s szerelnek fel adatfeldolgozó berendezéseket a bajai ügyvitelgépesítő intézet segítségével. /mti/

-. -

bb 35. megkoszorúzták dobi istván emléktábláját a kerepesi temetőben

k ol ie bzs hgy

1971. december 15.

szerdán délelőtt a kerepesi temető munkásmozgalmi pantheonjában - a fogyasztási szövetkezetek vii. kongresszusa alkalmából - megkoszorúzták dobi istvánnak, az országos szövetkezeti tanács volt elnökének hamvait jelölő emléktáblát.

az országos tanács koszorúját dr. molnár frigyos, a szövosz elnöke helyezte el. a koszorúzásnál jelen volt andrikó miklós, az mszmp központi bizottsága gazdaságpolitikai osztályának vezetője és a szövosz elnökségének több tagja. /mti/

-. -

helyettes

bb 36. már a jövő évre termel a nyiregyházi cipőipari vállalat - 110 000 pár nyírségi cipőt rendelt a szovjet külkereskedelem

vid/kz/mné bzs hgy

1971. december 15.

az utóbbi három évben korszerűsítették a nyiregyházi cipőipari vállalat berendezéseit. az új gépsorok kihasználását fokozatosan javították, s így az idén már a korábbi 1200 pár helyett naponta 1700 - 1800 pár cipő került le az üzem szalagjairól. az előirtnál jobb munkautem eredményeként már el is készült a vállalatnál az ezévre tervezett 400 000 pár lábbeli, s így a gyár a következőkben már a jövő évre termel. az előzetes számítások szerint év végéig mintegy 30 000 pár női, férfi és gyermekcipő hagyja el az üzemet. megkezdték a jövő évi export előkészítését is. az időelőnyt kihasználva azt akarják elérni, hogy legnagyobb megrendelőjüknek - a szovjet külkereskedelemnek - már januárban legalább 15 000 pár cipőt szállithassanak. a szovjet partner ugyanis az ez évi 45 000 pár helyett 1972-re 110 000 párat rendelt a nyírségi cipőkből. /mti/

14.30/bzs

- 21 -

10/1500

bb 37. elhunyt fábián istván,

hi bzs hgy

1971. december 15.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. temetése december 20-án, délután 3 órakor lesz a pesterzsébeti temetőben.

az mszmp xx. kerületi bizottsága

/mti/

-. -

bb 38. bővítési nemzetközi kapcsolatait a mtesz baranyában

vid/kz bzs hgy

1971. december 15.

bővítési nemzetközi kapcsolatait a mtesz baranyai szervezete, többek között erről is számot adtak azon a választmányi ülésen, amelyet szerdán tartottak pécsen a tudomány és technika házában. a bulgáriai szliven megye társ-szervezetével a pár éve rendszeressé vált szakembercserét tudományos publikációk és előadások cseréjével szélesítik, elsősorban a két megye gazdasági életében hasznosítható témakörökben. új partner a jugoszláviai eszék rokonszervezete, amellyel három évre szóló megállapodást kötöttek. az együttműködésben tíz tudományos egyesület vesz részt. az idei év erősítette a mtesz baranyai szervezetét, a tagság száma például négyszázzal gyarapodott és ezzel elérte a négyezret.

a választmányi ülésen egri gyula, az mszmp baranya megyei bizottságának első titkára tájékoztatást adott aktuális gazdaságpolitikai kérdésekről. /mti/

-. -

bb 39. öregek napközi otthona tunyogmatolcson

vid/fm bzs hgy

1971. december 15.

tunyogmatolcson megnyílt az öregek napközi otthona - szabolcs-szatmár megye 32. ilyen intézménye. a 32 napközi otthonban összesen 640 idős ember napközi elhelyezéséről, napi háromszori étkeztetéséről gondoskodnak. /mti/

-. -

14.35/bzs

- 22 -

Tólvás

bb. 40. javaslatok a szervezetek tevékenységének fejlesztésére - a fogyasztási szervezetek vii. kongresszusának második napja

t/kf/ol/rj ie hgy

1971. december 15.

szerdán reggel három szekcióban kezdte a munkát a fogyasztási szervezetek vii. kongresszusának 720 küldötte.

mindhárom szekció ülése több ezer, a napi munkával összefüggő javaslatot gyűjtött össze. a szervezetek mozgalmi tevékenységének fejlesztésére, a tagság és a lakosság ellátásának javítására, a különféle szolgáltatási igények kielégítésére már a kongresszust megelőzően számos észrevételt juttattak el a szekciók vezetőihez. mindhárom munkacsoportban foglalkoztak a fogyasztási szervezetekről szóló törvényerejű rendelet-tervezettel, az országos tanács alapszabályának módosításával, a tulajdonosi ellenőrzési rendszer tökéletesítésével, a szervezetek belső mechanizmusának, vezetési módszerüknek a korszerűsítésével, annak érdekében, hogy a vezetés közelebb kerüljön az élethez, s a szervezeti problémákat olyan szinten vitassák, s oldják meg, ahol a tagság áttekinthető, véleménynyilvánítása a legjobban biztosított. a szekciókban megvitatták a kongresszus különféle dokumentumait, állást foglaltak a szervezeti mozgalom legfontosabb gazdasági és társadalmi feladataiban, s természetesen külön-külön minden ágazatban a sajátos, problémák, tennivalók körül alakult a vita.

a fogyasztási és értékesítő szervezetek

szekcióülésének vitaindító referátumában kádár istván, a szövetség főosztályvezetője összefoglalta a szekcióhoz korábban érkezett, s az áfész-ek 1,6 milliós tagságának véleményét tükröző észrevételeket, javaslatokat, amelyeknek egy részét már a kongresszus határozati javaslatába is felvették.

a vitaindító hangsúlyozta, hogy az áfész-ek munkájának középpontjába a háztartások és a kisgazdaságok kerültek a magyar sokirányú szükségleteivel, gondjaival. az áfész-eknek ezért az áruellátás javítására kell törekedniük. hangsúlyozta a beszámoló, hogy mindaddig nem lehet jó ellátásról beszélni, amíg olyan napi cikkekkel, mint például a kenyér, a tej, a húsz, a zöldség és a gyümölcs, nem tudják az igényeket megfelelően kielégíteni. e probléma megoldásának feltételeit a mezőgazdasági termelés fejlődése fokozatosan létrehozta. az áfész-eknek helyi erőből, a testvérszervezetekkel együttműködve kell megteremtíteniük a helyi ellátás jó feltételeit, csak ehhez kissé túl kell lépniük a kereskedelem körén, a feldolgozás és a termelés szervezésével.

/folyt.köv./

15.10 rj

- 23 -

NA 1520

bb. 40. / javaslatok a szövetkezetek... 1. folyt./rj

a hálózatfejlesztésben elsőbbség illeti a közszükségleti cikkek értékesítésével foglalkozó üzleteket, ugyanakkor bővíteni kell a kisboltok hálózatát, a legkorszerűbb napi cikkeket árusító boltokat. abc-áruházakat, s változatlan erővel kell törekedni a kereskedelmi központokban korszerű, nagy alapterületű abc iparcikk- és bútoráruházak építésére, a szövetkezeti éttermek, a családias jellegű szórakozóhelyek fejlesztésére.

külön felhívta a figyelmet a beszámoló arra, hogy a szolgáltatási igények kielégítése ma még messze a lehetőségek mögött van. igaz, hogy a szövetkezetekre vonatkozó közgazdasági szabályozók e tevékenység fejlesztésére kedvezőtlenek, ennek ellenére az áfész-eknek mindenképpen meg kell szervezniük a lakás- és lakóházkarbantartást, a mosást és vegytisztítást, továbbá a háztartási gépek, a rádiók és a televíziók javítását vállaló szervizek hálózatát.

a lakásszövetkezetek

szekcióülésén dr. pál józsef, a szövetség főosztályvezetője vita-indítójában elmondotta: ma már társadalmi ügy a lakásszövetkezetek iránti lakásépítési, karbantartási igény kielégítése. különösen az elmúlt két hónapban örvendetesen megélné a lakásszövetkezeti tevékenység. a lakásépítő szövetkezetek száma 102, tagjaiké 7.500 tulnyomó részük előkészített telekkel rendelkeznek, a beruházó tevékenység is megkezdődött, s emellett további 70 szövetkezet megalakulása van előkészületben.

a sikerrel zárult kis lakásépítési akcióban közreműködtek az ifjusági lakásépítő szövetkezetek, és a negyedik ötéves terv időszakára tervezett további tízezer ifjusági lakás a lakásépítő szövetkezetek keretében valósul meg. a szakszervezetekkel szoros együttműködésben, a munkások lakáshoz juttatása érdekében a vállalatok országszerte mérlegelik a támogatáshoz rendelkezésre álló lehetőségeket, azok lakásszövetkezet útján való hasznosítását. a vállalatok részéről mind több a kezdeményezés, hogy anyaggal, munkagépekkel, házilagos kivitelezéssel, szakmai segítséggel támogatassák a dolgozók lakásépítkezését.

/folyt.köv./

15.20 rj

NA 1505

- 24 -

bb. 40. / javaslatok a szövetkezetek... 2. folyt./rj

két hónap alatt a lakásfenntartó szövetkezetek tagjainak száma is mintegy 3 és félezerre nőtt. a szövetkezőknek közügye a lakóházak és lakások szervezett karbantartása. kisebb javítások helyi megoldása mellett tovább nőtt a társulás útján létrejött karbantartó-műhelyek száma, jelenleg 113 szövetkezet tart fenn 15 közös karbantartó műhelyt, 68 szövetkezet pedig önálló műhelyekkel rendelkezik. kialakulóban vannak az ipari szövetkezetekkel, az áfész-ekkel közös kooperációk is. a szövetkezetekben gazdag változatait kezdeményezik a közös megoldásoknak, a különböző ágazatok közötti együttműködésnek. országszerte polgárjogot nyert a tanácsai értékesítésű lakások karbantartásának szövetkezeti módszere, amit nemcsak a lakások tulajdonosai, hanem maguk a tanácsok is igényelnek.

az egységes szövetkezeti törvény, a kongresszust előkészítő időszakban megjelent rendeletek, jogszabályok lényegesen könnyítenek a lakáskarbantartó és a lakásépítő szövetkezetek helyzetén. a jelen körülmények között most már haszthatatlan a lakásszövetkezetek rendszeres ügyvitelének országos megszervezése, a gondnokságok felállítására, de ezt a felesleges adminisztrációt kerülve, a tagok számára a legkedvezőbb, legolcsóbb módon kell megoldani.

a takarékszövetkezeti

szekció ülésén dr. horváth istván főosztályvezető vita-indítójában arra hívta fel a figyelmet, hogy a szövetkezeteknek a tömegesen jelentkező pénzügyi-szolgáltatási igények kielégítésére és ennek megfelelően tevékenységi körük kibővítésére kell törekedniük. hangsúlyozta, hogy a szövetkezetek céljaikat a tagok személyi és vagyoni közreműködésével kívánják megvalósítani. ez a tipikus szövetkezeti vonás erőteljesen kifejezésre jut a takarékszövetkezeteknél. náluk ezt az anyagi kötődést nem csupán a 105 millió forintot meghaladó részjegyalap és a 2 milliárd forint felé közeledő kölcsönállomány jelzi, mert a 4,3 milliárdos betétállomány nagyrészt a tagok megtakarításából adódik.

/folyt.köv./

15.25 rj

NA 1500

- 25 -

bb. 40. / javaslatok a szövetkezetek... 3. folyt./rj

a beszámoló felhívta a figyelmet arra is, hogy a takarékszövetkezeti mozgalomban fokozódik a munkások részvétele. a községekben megváltozott a lakosság foglalkozás szerinti összetétele, a parasztok mellett ma már egyre több a munkás. ha a takarékszövetkezetek a valóságos igényekhez akarnak alkalmazkodni, akkor ezt is figyelembe kell venniük. a takarékszövetkezetek egyik fontos társadalmi jellegű feladata a szövetkezeti életre való nevelésen túl a takarékosagra nevelés; elsősorban az ifjúság, az iskolások, az életbe kilépő fiatalok körében. ehhez megfelelő működési feltételeket kell teremteni számukra.

a szekcióhoz előzetesen érkezett vélemények alapján a beszámoló is aláhúzza: a takarékszövetkezetek gazdasági tevékenységének bővítésére a jogszabályok nem térnek ki, pedig erre egyre nagyobb az igény. e mögött az egyenlő működési feltételek elvének sokat vitatott kérdése húzódik. a takarékszövetkezeteknek nem az a törekvésük, hogy tevékenységük teljes egészében azonos legyen az otp feladatkörével, csupán olyan célszerű munkamegosztást feltételeznek, amely az egész társadalom és a tagság szempontjából előnyös. a takarékszövetkezetek elsősorban olyan feladatokkal szeretnék bővíteni tevékenységi körüket, amelyek egyszerűen beilleszthetők mostani munkájukba, s a tagság és a népgazdaság érdekeit szolgálják. a széleskörű társadalmi igények alapján szeretnék tevékenységüket fejleszteni az ifjúsági betétek kezelésével, a csekkszámok vezetésével, a jelenleginél magasabb összegű építési kölcsönök folyósításával.

/folyt.köv./

bb. 30. / fock jenő ebédet adott... 1. folyt./rj

a szívélyes, baráti hangulatu ebédén fock jenő pohárköszöntőt mondott.

- örömmel tölt el bennünket - mondotta hogy bijedics elvtárs ellátogatott hozzánk. az országaink közötti sokrétű együttműködés további erősítésére irányuló törekvést, népünk megbecsülését is látjuk ebben. jóleső érzéssel állapíthatjuk meg, hogy a magyar népköztársaság és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság kapcsolatai a legutóbbi miniszterelnöki találkozó óta eltelt másfél évben eredményesen továbbfejlődtek. állami szerveink együttműködése tovább szélesedett és tartalmasabbá vált, állami vezetőink találkozóit a két szocialista ország erősítését, népeinek boldogulását előmozdító konkrét munkakapcsolat jellemezte.

/folytmköv./

15.45 rj

-26 -

NA 16³⁰

bb. 30./ fock jenő... 2. folyt./rj

- tovább szélesedett kulturális együttműködésünk. államközi munkaterveink jó keretül szolgálnak ehhez, amit hasznosan egészítenek ki kulturális és oktatási intézményeink együttműködési megállapodásai.

- sok ezerre tehető az országainkban élő nemzetiségiek száma. a róluk való sokoldalú gondoskodás kormányaink egyik fontos feladata. nyelvük, nemzeti kulturájuk, népi hagyományaik ápolásának elősegítésére, a jövőben is szükségesnek tartjuk az államközi kulturális munkaterv adta lehetőségek maradéktalan teljesítését.

- országaink kapcsolatában fontos helyet foglal el a gazdasági együttműködés. dinamikus és kiegyensúlyozottan fejlődő külkereskedelmünkben az 1971. évi árucsere-forgalom értéke várhatóan az 1968. évinek kétszerese lesz. tárgyalásainkon számbavettük a két ország közötti gazdasági együttműködés új, korszerűbb lehetőségeit is. megvalósításukat támogatjuk, mert gazdasági kapcsolataink eredményes továbbfejlesztését mozdítják elő.

a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről szólva megállapította:

a szocialista országok erőfeszítéseinek és más államok fáradozásainak eredményeképpen javult az európai politikai légkör. kontinensünk békéje és biztonsága szempontjából nagy jelentőségű a szovjetunió és a német szövetségi köztársaság, valamint a lengyel népköztársaság és a német szövetségi köztársaság által aláírt egyezmény, a nyugat-berlinről szóló négyhatalmi megállapodás. ezek mielőbbi ratifikálása meggyorsítaná a légkör javulását.

- üdvözöljük és támogatjuk, hogy a két szuverén német állam között sikeres tárgyalások folytak és az egyezményeket aláírták. bizunk abban, hogy a további tárgyalások is eredményesek lesznek. mindezek eredményeképpen növekszik az érdekelt államok egyetértése az összeurópai biztonsági és együttműködési értekezlet összehívásában. szükségesnek tartjuk az értekezlet többoldalú gyakorlati előkészítésének haladéktalan megkezdését.

/folyt.köv./

15.55 rj

- 27 -

NA 16⁴⁰

bb. 30. / fock jenő... 3. folyt./rj

- pártunkat és kormányunkat aggodalommal tölti el a feszült -
ség fokozódása ázsiában és a közel-keleten. elítéljük az ame-
rikai imperialisták vietnami agresszióját, az egyesült államok in-
dokinai háborúját. támogatjuk a vietnami, a laoszi és a kambodzsai
nép hősi harcát a nemzeti függetlenségért és a szabadságért.
kormányunk változatlan álláspontja, hogy a közel-keleti vál-
ság megoldására a biztonsági tanács 1967. november 22-i határozata
nyújt megfelelő alapot.

- kormányunkat, hazánk közvéleményét is aggasztja az india
és pakisztán között kialakult helyzet. a fegyveres konfliktus nem
oldja meg a problémákat és veszélyezteti a térség békéjét. a
kérdés olyan politikai megoldást tesz szükségessé, amely biz-
tosítja a kelet-pakisztáni lakosság törvényes jogainak érvé-
nyesülését, a pakisztáni menekültek biztonságos hazatérését.

az alapvető kérdésekben megnyilvánuló nézetazonosság mellett
nincs okunk elhallgatni, hogy a nemzetközi élet nem minden kér-
désében egyezik az álláspontunk. arra törekszünk, hogy ezeket
elvtársi, baráti eszmecserék útján tisztázzuk, hogy ezek a kü-
lönbségek ne akadályozzák kétoldalu kapcsolataink fejlődését.

- népünk ismeri jugoszláviát - mondotta befejezésül fock
jenő. - a hagyományos barátság érzésével, tisztelettel és őszin-
te Magyar becsüléssel gondol azokra az áldozatokra, amelyeket ju-
goszlávia népei a fasiszta betolakodók elleni harcukban hoztak, s
örömmel töltik el azok az eredmények, amelyeket jugoszlávia
népei szocialista házjuk építésében elértek.

beszédét befejezve a két nép barátságára, a szocialista ju-
goszlávia újabb sikereire, a jugoszláv nép vezetőjének joszip
broz titonak és a jugoszláv vendégeknek az egészségéremelte
poharát a miniszterelnök.

/folyt.köv./

15.50 rj

- 28 -

NA 1650

bb. 30. / fock jenő... 4. folyt./rj

fock jenő pohárköszöntőjére válaszolva dzsemaal bijedics meg-
köszönte a szívélyes fogadtatást, majd ezeket mondotta:

- bár az első látogatásom ez a magyar népköztársaságban, azon-
ban ismerem országuk dinamikus fejlődését, az építésben elért
sikereit, a jugoszlávia és magyarország közötti tartalmas, sok-
oldalú kapcsolatokat. kormányaink, parlamentjeink, társadalmi
és politikai szervezeteink képviselőinek találkozásai és eszme-
cseréi és különösen az ön elmúlt évi jugoszláviai látogatása
igen hasznos volt. kormányunk nagyra értékeli kétoldalu kap-
csolatainkat, s nagy jelentőségűnek tartja azok továbbfejlesztését.
ennek lehetőségei igen szélesek: a közvetlen szomszédság, a
kölcsönös bizalom, az egyenjogúság, a szocializmus építése,
a belső fejlődés sajátosságainak tiszteletben tartása jó ala-
pot nyújtanak a kapcsolatok továbbfejlesztéséhez.

- véleményem szerint is megkülönböztetett figyelmet kell for-
dítanunk gazdasági kapcsolataink fejlesztésére, árucserénk állandó
növelésére. örömmel állapíthatom meg, hogy az országaink közötti
áruccsere az idén is mintegy 30 százalékkal növekedett a tavalyi-
hoz képest. gazdasági kapcsolatainkban egyre jelentősebb szerepet
játsszik a termelési kooperáció és szakosítás, ezek jövőbeni gaz-
dasági fejlődésünk szilárd és lényeges összetevői. kormányunk to-
vábbra is ösztönöznöni fogja az együttműködésnek ezeket az újszerű
formáit, amelyek kölcsönös kapcsolataink és tartós együttműködésünk
lényeges tényezői. országaink szocialista építésének feladatai azt a
kötelezettséget róják ránk, hogy méginkább elmélyítsük és bővit-
sük kölcsönös együttműködésünket. ennek a feltételei változat-
lanul jók, s ez arra kötelez bennünket, hogy módszeresen tanul-
mányozzuk és feltárjuk az új lehetőségeket, kihasználjuk a szom-
szédság és kapcsolatok előnyeit Európának ebben az övezetében. or-
szágaink számos területen együttműködnek, - ez fokozottan meg-
nyilvánul a kulturális vívmányok és javak cseréjében, tudomá-
nyos, és más területen - s különösen örvendetes, hogy az orszá-
gaink között huzódó határ mindinkább a népeinket összekötő barát-
ság, a kölcsönös megismerés forrásává válik. az egymás országai-
ban élő nemzetiségeink is nagyban hozzájárulnak kapcsolataink
bővüléséhez.

/folyt.köv./

16.40 rj

- 29 -

9
NA 1655

bb. 30. / fock jenő... 5. folyt./rj

ezután kitért néhány nemzetközi kérdésre rámutatott: a világ joggal aggódik india és pakisztán háboruskodása miatt: az események alakulása - reméljük, hogy csak időlegesen - árnyékot vetett azokra a pozitív jelenségekre, amelyek az utóbbi időben a nemzetközi kapcsolatokban, a problémáknak megegyezésszerű megoldása irányában kialakultak. nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy még mindig léteznek a háboru egyes tüzfészkei is, mint a közkeleti válság, az indokínai idegen intervenció- amely e térség népei számára lehetetlenné teszi, hogy maguk határozzák meg saját fejlődésük útját, - valamint a fegyverkezési verseny és más körülmények.

- mindez elkerülhetetlenné teszi, hogy erőteljesebben lássunk hozzá a háborus tüzfészkek felszámolásához, tárgyalások és közös nemzetközi akció útján. a nemzetközi problémák megoldása megköveteli valamennyi ország együttes részvételét, mert közös erővel lehet a népek jogos érdekeit a leghatékonyabban védelmezni. ebben kiemelkedő szerepe van az egyesült nemzetek szervezetének, amelynek alapokmánya semmi mással nem helyettesíthető eszköz az agresszió, a faji előítélet, a gyarmatosítás és az elnyomás ellen vívott harcban.

megállapította, hogy a nyugtalanság és aggodalom világában az európai helyzet pozitív irányban fejlődik, s jugoszlávia és magyarország ehhez aktívan hozzájárul. kifejezte meggyőződését, hogy a szovjetunió és a z nszk valamint lengyelország és az nszk között egyezményeik mielőbbi ratifikálása nagyban elősegítené az európai együttműködés és megértés további erősödését. hasonlóképpen hozzájárulna az enyhüléshez azeurópai biztonsági és együttműködési konferencia gyors és feltételek támasztása nélkül történő végrehajtása is.

/folyt.köv./

16.50 rj

- 30 -

MA 17²⁰

bb. 30. / fock jenő... 6. folyt./rj

végezetül hangsúlyozta, hogy jugoszlávia kivételes jelentőséget tulajdonít a balkánon kialakult viszonyoknak, a balkáni országok közötti barátság és bizalom elmélyítésének, majd ismételten köszönetet mondva a szívélyes fogadtatásért, a magyar népköztársaság további felvirágzására, a magyar vezetők - kádár jános, lo-sonczi pál, fock jenő - egészségére, a két ország barátságára, ~~az~~ együttműködésére üritette poharát. /mt1/

--

bb. 55. újabb nyolc vállalat fiataljai csatlakoztak a tiszai vízlépcső építésének kisz-védnökségéhez

vid/fm/rj la

1971. december 15.

hazánk legnagyobb vízügyi létesítménye, a tiszai vízlépcső építésén és az öntözővíz fogadásának előkészítésén több mint negyven vízügyi ipari vállalat, tudományos intézmény munkálkodik. a kivitelezésben, tervezésben és más munkákon dolgozó üzemek, vállalatok kisz-esei szinte kivétel nélkül csatlakoztak a kisz védnökségi mozgalmához, amelynek célja, hogy a komplex vízügyi létesítmény a tervezett határidőre elkészüljön. az építők munkájának eredményeként mind jobban kibontakoznak a vizierőmű, a zsilip, a hatalmas víztároló körvonalai, növekedik az öntözőcsatornák hossza. a létesítmény olyan stádiumban került, hogy a tervezett első lépcsőben, 1973-ban már megérkezhet az öntözővíz a földekre.

erről tárgyaltak szerdán szolnokon a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság által rendezett védnökségi tanácskozáson. a vízügyi igazgatóság és a partner-vállalatok képviselői vezérelvként fogadták el a kisz nyolcadik kongresszusának határozatát, amely arra ösztönzi az ifjú kommunistákat, hogy az eddiginél magasabb szintű mozgalmi munkával, termelő tevékenységgel segítsék a szocialista építőmunkát. a tanácskozáson újabb nyolc kisz-bizottság, illetve kisz-szervezet jelentette be csatlakozását a védnökséghez. az új csatlakozók között van a tiszamenti regionális vízmű és vízgazdálkodási vállalat is, amely egy éve alakult. ez a vállalat az ország egyik legfiatalabb vízügyi intézménye. a műszakiak átlagkora 33 év, de sok fizikai munkás is a kisz-korszaklányuk közé tartozik. a vállalat fiataljai jelentős mértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy jövőre előkészíthessék a jászszági öntözőfürtöt a víz fogadására, és tizennégy millió forint értékű építési munkát végeznek. elősegítik, hogy a négy megyében több mint százezer katasztrális holdat öntözthessenek a mezőgazdasági üzemek. /mt1/

--

17.00 rj

- 31 -

MA 17²⁵

bb. 56. nemzetközi haltenyésztő iskola százhalombattán - megállapodás a fao program második szakaszáról

t/bé/rj ie la

1971. december 15.

Szerdán a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumban Kazareczki Kálmán miniszterhelyettes és Francisco Aquino, a fao világélelmezési program ügyvezető igazgatója aláírta a halászati, élelmezésfejlesztési program második szakaszáról szóló megállapodást, ennek értelmében több mint 20 millió forintos támogatást ad a fao a százhalombattai temperált vízi halszaporító gazdaság mellett létrehozandó nemzetközi iskola kialakítására. az első szakaszban, amely 1970-ben kezdődött, 23 millió forinttal segítette a nemzetközi szervezet a százhalombattai tógazdaság beruházását.

ez az első olyan létesítmény Európában, amely kizárólag mesterséges halszaporítással foglalkozik, a legkorszerűbb technológiával. a legismertebb tavi halak szaporodási folyamatát függetlenítik az időjárástól, s ezáltal növelik a mennyiségüket. a tóba a dunamenti hőerőműből juttatnak el melegvizet és gőzt, s így temperálják hőmérsékletét. a tervek szerint 1974-ben már több mint 50 millió ivadékot állítanak elő a 26 hektár felületű tóban. a korszerű halgazdálkodás példáját adja ez az új létesítmény, amely máris nemzetközi érdeklődést vált ki. éppen ezért a fao most újabb támogatással nemzetközi haltenyésztő iskola létrehozását kezdeményezte, amelyben főleg latin-amerikai, közel-keleti és afrikai szakemberek továbbképzéséről gondoskodnak majd. /mti/

--

bb. 57. e m b a r g o 19 óráig!

összehívták az országgyűlést

rj la

1971. december 15.

a népköztársaság elnöki tanácsa az alkotmány 12. paragrafus 2. bekezdése alapján az országgyűlést 1971. december 20. napján /hétfő/ délelőtt 11 órára összehívta. /mti/

--

17.05 rj

- 32 -

Ar 1730

bb 43. három millió forint gazdasági bírság a munkaerő törvénytelen átengedéséért

1 sl/tm/ny is hgy

1971. december 15.

a központi gazdasági döntőbizottság a legfőbb ügyész indítványára három millió forint gazdasági bírság megfizetésére kötelezte a debreceni általános szolgáltató ktsz-t, mert a szervezet dolgozóinak egy részét 1969 óta a chinoin gyárnak engedte át, és ezzel 1971. közepéig két és negyedmillió forint meg nem engedett haszonhoz jutott.

a kdb megállapította, hogy a szervezet említett tevékenysége nem tekinthető alkalmi szolgáltató munkának, ahogyan azt elszámolásaiban feltüntette. a chinoin gyárral kötött vállalkozási szerződés színtelt szerződés, amely meg nem engedett munkaerőközvetítést leplez. a munkaerőközvetítés állami feladat, a szervezet tehát nem foglalkozhat munkaerőátengedéssel.

a központi gazdasági döntőbizottság, határozatának meghozásakor figyelembe vette azt is, hogy a szervezet az említett tevékenységet folyamatosan végezte, figyelmeztetés ellenére sem hagyta abba, és csak az eljárás folyamán intézkedett a törvényellenes vállalkozási szerződés megszüntetéséről. /mti/

--

bb 44. győri gépeken készülnek az osztrák bankók

vid/mné/ny kz hgy

1971. december 15.

a szerszámgépipari művek győri célgépgyára az idén tavasszal hat bankjegy-nyomó gép készítésére kötött szerződést az osztrák König és Bauer céggel. a győri gyár december közepéig elkészítette az együttesen mintegy 12 millió forint értékű berendezéseket. az osztrák partner elégedett az igényes pontossággal készült gépek minőségével, és így a lejárt szerződést meghosszabbították: 1972-ben már 15 millió forint értékben készítenek precíziós nyomdagépeket osztrák megrendelésre. /mti/

--

-33-

Ar 1730

bb 46. befejeződött a vas megyei népfront bizottságok vezetőinek tanácskozása - kállai gyula felszólalása

vid/fm/ny hgy

1971. december 15.

a hazafias népfront vas megyei bizottsága rendezésében szerdán szombathelyen befejeződött vas megye járási, városi, községi népfrontbizottsági vezetőinek háromnapos tanácskozása. a tanácskozás utolsó napján megjelent kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, és csonka györgy, a vas megyei pártbizottság titkára is.

dr. István Lajos kandidátusnak, a hazafias népfront vas megyei bizottsága elnökének megnyitója után dr. Gonda György, a vas megyei tanács elnöke tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást, a tanácsok és a népfrontbizottságok kapcsolata és az együttműködés feladatai, címmel. többek között hangsúlyozta: vas megyében a népfrontbizottságok és a tanácsok kapcsolata, együttműködése gyümölcsöző. az egymásra utaltság létkérdés, egymás nélkül nem tudják megoldani feladataikat. a népfrontbizottságok széles körben ismertetik a lakosságot érintő tanácsai határozatokat, a stájekoztatják a tanácsokat a lakosság igényeiről. segítik a tanácsai bizottságok, a tanácsstagok munkáját, szervezik a falugyűléseket, a tanácsstagi beszámolókat, törődnek a nők és a fiatalok ügyes-bajos dolgaival. résztvesznek a hosszú, közép- és rövidtávú tervek elkészítésében.

felhívta a figyelmet arra, hogy tovább kell javítani az államigazgatás társadalmi ellenőrzését, a népfrontbizottságoknak többet kell foglalkozniuk az új tanácsstagokkal, bátorítani kell őket munkájukban, s a tevékenység középpontjába a szocialista demokrácia fejlesztését kell állítani.

a tanácskozáson felszólalt kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a népfront országos tanácsának elnöke is.

hangsúlyozta, hogy a népfront mozgalom a kommunista párt vezetésével, a szövetségi politika helyes alkalmazásával óriási utat tett meg. a népfront politika nem esetleges, véletlen jelenség, nem egyes időszakokra érvényes, hanem a szocializmus teljes felépítéséig tartó állandó politika, s erre így is kell felkészülni. a párt eredményes munkájához szükség van a népfront tevékenységére is, a jó munkához megvannak a kedvező feltételek.

/folyt köv/

-34-

NA 1730

bb 46. / befejeződöttfolyt/ny

a népfrontmozgalom legfontosabb feladataként jelölte meg kállai gyula az osztályszövetség további erősítését, a párt szövetségi politikájának végrehajtását. fontos feladata a mozgalomnak a gazdasági építőmunka segítése is, mivel ennek a társadalomfejlődésében meghatározó szerepe van. a népfrontnak is többet kell tennie a gazdasági feladatok megoldása érdekében, továbbá nagy gondot kell fordítania a közérdekű társadalmi munkák szervezésére.

ezt követően kállai gyula - csonka györgynek, a megyei pártbizottság titkárának és horváth miklósnak, a szombathelyi városi pártbizottság első titkárának társaságában - látogatást tett a szombathelyi tanítóképzőben, s a nemrég megnyitott smidt - muzeumban. /mti/

--

bb 42. visszavonul az influenza

t ms/tm/ny hi hgy

1971. december 15.

dr. Kubinyi László főorvos az országos közegészségügyi intézet járványügyi osztályán a következő tájékoztatást adta az influenza-helyzetről a magyar távirati iroda munkatársának.

- a december 11-vel végződött héten kerekén 200.000 influenzás megbetegedést jelentettek az országból, 160.000-el kevesebbet, mint az előző héten, amikor a járvány a dunántul nyugati megyékben, valamint a déli sávban is tetőzött. a korábbi nagy járványgócok közül budapesten 25.000 megbetegedés, miskolcon már csak ezer fordult elő.

- ezek az adatok is megerősítik, hogy a járvány ma már az ország egész területén teljes tempóban csökken, s várhatóan az év végéig teljesen megszűnik. a járvány kezdete óta kerekén 1,800.000 megbetegedésről érkezett jelentés. valószínű, hogy teljes lefutásáig a megbetegedettek száma eléri a kétmilliót. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bb 28-as számu / elhunyt bornemissza éva.../ hírünk harmadik sora után kérjük a következő mondatot beiktatni: a mező imre uti temetőben. hamvainak elhelyezésére balatonlellén kerül sor

mszmp 6. ker. bizottsága
nemzeti színház. /mti/

--
-35-

16.10/ny

NA 1730

bb 41. a bkv közleményei

k ro/pá/ny hi hgy

1971. december 15.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy december 17-én 10 órától a fogaskerekű vasut szerelvényei ismét a teljes útvonalon, a városmajor és széchenyi hegy között közlekednek.

x x x

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy december 17-én 20 órától december 20-án 5 óráig a margithid budai hídfőjénél folyó építkezések miatt a 6-os, 106-os és 26-os jelzésű autóbuszok a mártírok utja - frankel leó ut- üstökös utca útvonalon közlekednek. az autóbuszok árpád fejedelem utja- üstökös utca előtti megállóját a frankel leó utcába, az orfi kórház elé helyezik át. /mti/

--

bb 45. természetvédelmi bizottság a kisalföldön

vid/fm/mné/ny hgy

1971. december 15.

a kisalföldön jelenleg 29 természetvédelmi területet tartanak nyilván. ennél azonban jóval nagyobb terület szorul védelemre a hanság, a szigetköz és a fertő-tő vidékén. e tájegység gazdag növény- és állatvilágának megóvása érdekében szerdán gyűlést 24 tagu megyei természetvédelmi bizottság alakult. a bizottság munkatervében szerepel majd a megye természetvédelmi térképének elkészítése és a városok zöldövezetének megvédése is. /mti/

--

bb 47. új élelmiszerbolt a lőrinci kisz lakótelepen

k ol/gk/ny ie hgy

1971. december 15.

a 18. kerületi kisz- lakótelepen - ahol ma már több mint 1500 család lakik - előreláthatólag csak két-három év múlva kerül sor az ugynevezett járulékos beruházások, köztük a helyi nagy üzletház befejezésére. a lakótelepen azonban már 1972 végén előreláthatólag két és fél ezer család - összesen mintegy 10 ezer ember - napi cikk ellátásáról kell gondoskodni. a végleges üzletház felépüléséig ideiglenes megoldásként a horizont áfész 160 négyzetméter alapterületű élelmiszer- és vegyes háztartási cikk boltot létesített a lakótelepen. az üzletet szerdán nyitották meg. /mti/

--

16.25/ny

-36-

NA 1720

bb 48. a fogyasztók tanácsa ügyeletet tart a corvinban és a csepel áruházban

1 v/fk/ny ie hgy

1971. december 15.

a fogyasztók tanácsa a karácsonyi vásár alkalmából pénteken ügyeletet tart a csepel áruházban és a corvinban. ezen a napon jogászok, minőségellenőrök és szabványügyi szakemberek hallgatják meg a vevők észrevételeit és esetleges panaszait, s a vásárlással kapcsolatos jogi tanácsokkal látják el az érdeklődőket. /mti/

--

bb 49. hazaérkezett a vigszinház társulata

t szd/gg/ny hi hgy

1971. december 15.

szerdán hazaérkezett tiznapos romániai vendégszerepléséről a vigszinház együttese. a bukaresti és a temesvári turnén nagy sikerrel szerepelt 48 tagu társulatot dr. malonyai dezső, a művelődésügyi minisztérium színházi főosztályának vezetője köszöntötte. a vendégjátékot a tervek szerint a következő év áprilisában a bukaresti komédia színház társulata magyarországi turnéval viszonzozza. /mti/

--

bb 50. eredményes népfront-tevékenység nógrádban

vid/fm/ny hgy

1971. december 15.

a népfrontmozgalom kiemelkedő nógrád megyei eredményeiről számoltak be a megyei népfrontelnökség szerdai ülésén. elmondták, hogy a legutóbbi években a megyében több mint hetven barátsággyűlést és találkozót rendeztek a szocialista országok nemzeti és nemzetközi ünnepei alkalmából. az „egy iskolát, egy kórházat vietnamnak”, mozgalomban ötmillió forint gyűlt össze nógrádban. a „takarót a vietnami gyermekeknek”, akcióban a lakóterületi nőbizottságok kétszáz takarót juttattak el az országos szervező bizottság útján vietnamba. művelődéspolitikai szempontból is figyelemreméltó, hogy a népfront támogatásával valószínűsített mozgalommá vált a honismereti és a helytörténeti kutatás, amelynek megyei résztvevők több országos pályázaton sikeresen szerepeltek. nógrádban tizennégy helységben működik népfrontklub, a megyei népfrontbizottság által rendszeresen kibocsátott „kiáltás”, című irodalmi plakát - amelyet nógrádban élő jeles képzőművészek és írodalmárok készítenek - országos érdeklődést keltett. a tanácskozáson hangsúlyozták: a hagyományos város- és községpolitikai tevékenység mellett a népfrontbizottságok a jövőben fokozottabban vegyenek részt a párt gazdaságpolitikájának, a iv. ötéves terv ismertetésében és a végrehajtásra való mozgósításban. /mti/

--

16.32/ny

-37-

NA 1720

bb 51. kiállítások dunaujvárosban

vid/fm/ny hgy

1971. december 15.

dunaujvárosban a vasmű uti kiállítási teremben szerdán soós imre, a városi tanács elnökhelyettese megnyitotta a soproni képzőművészek tárlatát.

a vasmű klubjában pedig az ózdról dunaujvárosba költözött munkásfestő taliga istván kiállításnyílt meg. taliga istván - aki a hideghengerműben elektrikusként dolgozik - tájképeket, munkaképeket és portrékat mutat be a dunaujvárosi közönségnek. /mti/

--

bb 52. ndk belkereskedelmi delegáció érkezett hazánkba

gk/ny ie hgy

1971. december 15.

a magyar-ndk belkereskedelmi munkacsoport 6. ülészakára karl-heinz bernhardt kereskedelem- és közellátásügyi miniszter-helyettes vezetésével szerdán ndk belkereskedelmi delegáció érkezett hazánkba.

az ülészakon az ndk és a magyar kereskedelem vezetői meg tárgyalják a két ország közötti műszaki-tudományos együttműködés módjait, majd sor kerül az 1972. évi magyar-ndk belkereskedelmi választékcseréje jegyzőkönyv aláírására is. /mti/

--

bb 53. a központi bizottság határozata nyomán: vázolták a szervezés-kutatás, oktatás és alkalmazás legfontosabb feladatait - véget ért a szervezéstudományi konferencia

t bé/pá/ny ie la

1971. december 15.

szerdán befejeződött a technika házában a háromnapos szervezéstudományi konferencia, amelyen 500 szakember négy szekció-ülésen vitatta meg a szervezéstudomány, az oktatás és az alkalmazás aktuális kérdéseit, vázolták a legközelebbi feladatokat. a tanácskozás a központi bizottság határozatát követő első jelentős nyilvános fórum, amelyen az üzemszervezés fejlesztésével kapcsolatos konkrét teendőkről volt szó.

külön szekció-ülés foglalkozott a szervezés alapját képező tudományos tevékenységgel: ennek első lépéseként definiálni kellett ezt az új tudományágat, amely mint önálló tudomány, a határ-tudományok közé tartozik, de fontos része számos természet- és műszaktudománynak is. ahhoz, hogy a szervezőket értékeljék és megbecsüljék, először a szervezés tudományát kell a népgazdasági jelentőségének megfelelő helyre emelni - hangoztatták.

/folyt köv/

-38-

NA 17²⁰

bb 53. / a központi bizottság1.folyt/ny

foglalkoztak a szervezés filozófiai kérdéseivel is. mint mondták: rész-szervezetekből tevődik össze az egész rendszer, amelyet nem lehet egyoldalúan vizsgálni, külön elemezni a részeket és külön az egész szervezeti rendszert. ennek a módszertana még külön filozófiai vitákat igényel. a gyakorlati szervezés a korszerű tudományos munka nélkül nem fejlődhet - szögezték le - éppen ezért sürgősen létre kellene hozni jól koordinált, gyakorlati orientációjú kutató központot. a kutató központ munkájában figyelembe kell venni azokat a szellemi termékeket, amelyek legújabb eredményei növelhetik a munka hatékonyságát. az újak közül elsősorban az alkotás-lélektan, a döntéslélektan és döntés-módszertan legújabb módszereit ajánlották. a prognosztikai kutatások arra figyelmeztetik a szakembereket, hogy a jövőben az eddiginél is fontosabb tényező lesz az idő. a döntések egyre fontosabb, s éppen ezért az ezzel kapcsolatos gyakorlati módszerek kidolgozása is időszerű.

Lgyorsasága

a kutatók egyetértettek a központi bizottság határozatának azon kitételével, amely a demokratizmus szükségességét hangoztatja, s a következő gondolatokat fűzték ehhez: a döntésekben a szervezésben résztvevő kollektiva összetétele akkor mondható optimálisnak, ha abban különböző szakképzettségűek a résztvevők, mert így minden szemszögből elemezni tudják a feladatokat.

a munkaszervezés, a racionalizálás a termelékenység növelésének egyik leghatékonyabb módszere. ezt az ismeretes tételt a konferencián különböző módszertani követelményekkel bővítették ki. mint mondták, a jelenlegi gazdasági szabályozók olyan jellegű módosítására, fejlesztésére volna szükség, hogy azok az észszerű munkaszervezés megvalósítására serkentsenek. fel kell használni a legújabb külföldi módszereket is, adaptálva a hazai adottságokhoz.

a szervezés legkorszerűbb eszköze a számítógép, amelynek alkalmazásával kapcsolatosan még igen sok elméleti kérdést nem tisztáztak. sürgősen meg kell határozni, mondták, hogy milyen követelményeket kell támasztani a számítógép-szervezőkkel szemben és milyen szervező munka előzze meg e korszerű eszközök alkalmazását. a vállalati irányítás számítógépes rendszerének fejlesztése két irányú lehet, egyrészt extenzív, amely szerint mind újabb és újabb területeket kapcsolnak be a hálózatba, másrészt intenzív, amikor a már meglévő tevékenységet tökéletesítik tovább. ahhoz, hogy megfelelően alkalmazni tudják a számítógépeket, elsődlegesen az alapinformációs rendszer létrehozására van szükség; helytelen nézet azonban, ha ezzel a szervező munkát már befejezettek látják a vállalatok, intézmények.

/folyt köv/

-39-

NA 17²⁵

bb 53. / a központi bizottság2.folyt/ny

a rendszert állandóan bővíteni kell, és alkalmazni a változó feltételekhez. szó volt a kis számítógépek alkalmazásának lehetőségeiről is, első lépésként ezek önálló egységként szerepelnek, később pedig kisebb számítások és adattovábbítások funkcióját töltik be az egységes számítógéprendszerben.

Igen nagy a különbség a technikai lehetőségekből adódó és a tényleges hatékonyság között - hangoztatták, s ezt elsősorban a személyi feltételek hiánya okozza. a korszerű szervezés megvalósításához tehát a legfontosabb feladat a megfelelő színvonalú szakemberképzés. ehhez programot kell készíteni, amelynek első lépéseként fel kell mérni az igényeket, meg kell határozni a képzés pontos célját és ezekre ajánlatos felépíteni magát a programot. az oktatásnak éppugy, mint a kutatásnak, alkalmazás-centrikusnak kell lennie. ez az oktatás felöleli majd a számítástechnikát, a matematika és a kibernetika legújabb módszereit is./mti/

..-

bb 58. a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága

tm/ny hi la

1971. december 15.

és a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészete értesíti a járművezetőket, hogy december 16-án, csütörtökön este 18 óra 30 perctől, 17-én pénteken hajnali 5 óráig a margithidon vágányépítési munkák miatt szünetel a villamosforgalom. a villamosok helyett a marx tér és a török utca között autóbuszok szállítják az utastokat. az említett időszakban a margithidat a budáról pestre irányuló közúti forgalom elől lezárják.

december 17-én, pénteken este 20 órától, 20-án hétfőn hajnali 5 óráig a margithidat a budai hídfőben folyó építési munkák miatt a közúti forgalom elől mindkét irányban lezárják, csak a villamosok és a budapesti közlekedési vállalat menetrend szerinti autóbuszjáratái közlekednek. a margitsziget megközelítése csak az árpádhidon át lehetséges. kérik a járművezetőket, hogy uticéljuk eléréséhez más duna-hidakat vegyenek igénybe.

x x x

-40-

/folyt köv/

NA 1740

bb 58. a fővárosi tanács....folyt/ny

a bkv közleménye

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy december 16-án 18 óra 30 perctől 17-én 16 óráig a margit-híd budai hídfőjénél folyó vágányépítési munkák miatt a marx tér, nyugati pályaudvar - 2. kerület, török utca között a 4-es, 4/a és a 6-os villamosok nem közlekednek. a forgalmat villamos viteldijjal, autóbuszok bonyolítják le: a török utca felé a marx térről, a 6-os jelzésű autóbusz megállójától indulnak, majd a szent istván körut - margit hid- árpád fejedelem utja - vidra utca - frankel leó utca utvonalon az orfi kórházig közlekednek. villamosra átszállni a lukács fürdő előtti megállóban lehet. a marx tér felé a villamospótló autóbuszok a frankel leó utca - török utca kereszteződésében létesített felszállóhelyről indulnak: a török utca, mártírok utja - margit hid - szent istván körut - lenin körut utvonalon, a szikra filmszínház előtt létesített megállóig. az autóbuszok a marx tér és jászai mari tér között mindkét irányban a villamos megállóhelyeken, míg a margitszigetnél az autóbusz megállóban állnak meg./mti/

..-

bb 59. bolgár vendégek a partizán szövetségben

i vt-mné/ny hi la

1971. december 15.

a magyar partizán szövetség meghívására szerdán budapestre érkezett a szövetség bolgár testvérszervezetének / bpfk/ küldöttsége, dimo dicsev elnök vezetésével. a bolgár vendégek megbeszélést folytatnak a partizán szövetség vezetőivel a két szervezetet kölcsönösen érdeklő kérdésekről./mti/

..-

bb 60. román uttörővezető delegáció budapestben

i gy/tm/ny hi la

1971. december 15.

a magyar uttörők szövetségének meghívására háromtagú román uttörővezető-delegáció érkezett magyarországra, niton dimitrunak, a román szocialista köztársaság uttörő szervezete nemzeti tanácsa tagjának vezetésével. a vendégek egyhetes magyarországi látogatásuk során megismerkednek a magyar gyermekszervezet munkájával, a hazai kisdobosok és uttörők életével. többek között látogtást tesznek az épülő zánkai uttörővárosban, megismerkednek a bábolnai lovasuttörők életével, az esztergomi és a budapesti uttörőházak munkájával. /mti/

17.30/ny

-41-

NA 1740

bb. 54. hárommilliárd 523 millió forint a budapesti közlekedési vállalat fejlesztésére - területfejlesztési tervek - ülést tartott a fővárosi tanács

t/pr/rj hi la

1971. december 15.

szépvölgyi zoltán elnökletével, szerdán az újvárosházán ülést tartott a fővárosi tanács. budapest „parlamentjének”, tagjai elsőként a fővárosi tömegközlekedés közlekedéséről a budapesti közlekedési vállalat fejlesztési terveit vitatták meg, skoda lajos tanácselnök-helyettes szóbeli, illetve a bkv írásos referátuma alapján.

a bkv-nál készített intézkedési terv leszögezi: a metro építés gyorsítása mellett jelentős mértékben kell fejleszteni a felszíni tömegközlekedés ágazatait is. a iv. ötéves terv esztendejében három-milliárd 523 millió forint fejlesztési alap áll a bkv rendelkezésére, ennek a tetemes summának számottevő részét pályafejlesztésre, a műszaki bázis korszerűsítésére, illetve járműbeszerzésre fordítják. fokozott gondot fordítanak az autóbusz közlekedés korszerűsítésével: az ikarus gyárban már készül a speciális városi igényeket is kielégítő új autóbusz-típus. tervezik, hogy a buszpark szállítókapacitását a mai 132.750 főről az ötéves terv végére 180.560-ra növelik. cinkotán hozzáálltak egy új autóbusz garázs felépítéséhez, tervezik a kilián garázs rekonstrukcióját, ám ez utóbbinak az anyagi fedezete még nincs biztosítva. jelentősen javítja majd az autóbuszok üzembiztonságát, hogy a ciklikus karbantartási rendszert kiterjesztik valamennyi autóbusz-típusra, a nagyjavításokat kooperáló vállalatokkal végeztetik, így a bkv műszaki gárdáját az üzemi karbantartásban lehet foglalkoztatni. komoly segítség, hogy a győri vagon- és gépgyár elvállalta a man motorok főjavítását - ezeknek a motoroknak a futás-teljesítménye négyeszerese a régebben használt típusokénak.

a forgalmi szakemberek számításai szerint a villamos, trolibusz-közlekedés szállítási kapacitása lényegében nem növekszik a következő esztendőben, sőt csökken majd a rákóczi uti villamos forgalom teljes vagy részleges megszüntetésével, ezért a hálózat fejlesztésénél a régi, elavult típusok kicserélésére, korszerű járművek forgalomba állítására törekcsenek. /1975-ig 50 csuklós motorkocsit vásárolnak a ganz villamossági művektől./ meghosszabbítják a milleniumi földalatti vasút vonalát, új járműveket kap a fogaskerekű, s még ebben az esztendőben átadják a fehér uti vasuti járműjavító főműhelyt. új villamos-pálya is épül: a sinek több mint három kilométeres hosszban az újpalotai lakótelepet kötik majd össze a kiscsömölyi végállomással. /folyt.köv./

17.40 rj

- 42 -

NA 1800

bb. 54. / hárommilliárd... 1. folyt./rj

jó ütemben halad a helyi érdekű vasut gyorsvasuttá alakítása, korszerűsítése. a szállítási kapacitás számottevően ugyan itt sem növekszik, de a korszerűsítésekkel kulturáltabbá válik az elővárosi közlekedés. a szentendrei hév vonalán a jövő esztendőből már az új típusu, háromkocsis ndk szerelvények közlekednek, a ráckevei vonalszakaszon megkezdődött rekonstrukció során áthelyezik a vágóhídi hév állomást, megteremtik a közvetlen átszállási lehetőséget a 2-es jelzésű villamosra. a villamospályák alaposan leromlott műszaki állapotán kívánnak segíteni a thököly uton már bevált nagypaneles pályaburkolási módszer elterjesztésével: ilyen sineket fektetnek le a nagyköruton, a ferenc köruton, a moszkva téren, a déli pályaudvar környékén, az erzsébet királyné uton, a mexikói uton, a mártírok utján, az alkotás utcában és a fehérvári uton.

a vállalat minden üzemére kiterjedő műszaki fejlesztési intézkedésekkel javítják a bkv-dolgozók munkahelyi körülményeit. több mint 300 millió forintot fordítanak gépesítésre, csökkentik a forgalmi utazószemélyzet, elsősorban a járművezetők túlterhelését, fokozottabb szociális és kulturális gondoskodásra törekcsenek, s jelentős összegű béremelést hajtanak végre a pályaeépítő és a pályafenntartó munkásoknál is. az országban először a bkv-nál vezeték be az autóbusz vezetők ebédidő-díjazását.

körmives istván tanácselnök-helyettes volt az előadója a tanácsülés másik témájának: jelentés a főváros területén működő tervekötözött vállalatok, szövetkezetek, intézmények, jogi társulások főbb fejlesztési célkitűzéseiről a iv. ötéves tervben.

a jelentés tulajdonképpen a vállalati és szövetkezeti tervekre épülő területfejlesztésként summázható, szól a foglalkoztatási igényekről, a beruházási tervekről, prognózisokról, a kiskereskedelmi és vendéglátó hálózat alakulásáról éppogy, mint a szolgáltatásokról vagy az egészségügyi és szociális hálózat fejlődéséről.

a felmérések szerint a főváros népességének foglalkoztatottsági szintje maximálisra nő, s a jövőben is több lesz a budapesti munkahelyek száma a helybeli munkát keresőknel. /a munkaerő-mérleg mutatja: a budapesten dolgozó aktív keresők száma a iv. ötéves tervidőszak elején 1 millió 310 ezer fő, ebből 1 millió 160 ezer fővárosi lakos/. a budapesten dolgozó aktív keresők 48 százalékát az ipar foglalkoztatja. minden eddiginél több pénz - 800 millió forint- jut iparkitelepítésre, ebből 52 vállalat 98 költöző gyáregysége részesedik.

/folyt.köv./

17.45 rj

- 43 -

NA 1800

bb. 54. / hárommillió ... 2. folyt./rj

a területfejlesztésben érdekelt vállalatok a iv. ötéves terv esztendeiben 84.8 milliárd forint beruházást terveznek, az építési jellegű beruházási kedv a műszeriparban, a textil-ruházati, a bőr-, szőrme- és cipőiparban, valamint a gépgyártásban a legnagyobb. a fővárosi vízművek 1975-ig napi víztermelő-kapacitását körülbelül 30 százalékkal növeli, igaz, a közüzemi vízellátásban részesülők napi átlagos fogyasztása is 15 literrel emelkedik. a csatornahálózat 85 kilométerrel bővül, s napi 7 millió köbméter fölé emelkedik a szennyvíz-átelő telepek szivattyuinak teljesítménye.

a kiskereskedelmi és vendéglátó hálózat alakulásával kapcsolatban a jelentés megemlíti: a kiskereskedelmi hálózat alapterülete 250 ezer négyzetméterrel növekszik. a kerületi városközpontok rekonstrukciója következtében javul a munkáslakta kerületek élelmiszerellátása, különösen nagyarányú lesz a fejlesztés a iii., xi. és a xv. kerületben. a lakossági javító-szolgáltatások tevékenység volumene több mint 45 százalékkal nő, s 1975-ben meghaladja majd az öt milliárd forintot. az egy főre jutó ellátási szint az ipari szolgáltatásoknál csaknem 37 százalékkal, a kereskedelmi és áruszállítási szolgáltatásoknál pedig 50 százalékkal emelkedik. a textil tisztítás és a gépjárműjavítás teljesítményi értéke növekszik a legjobban, árbevételük várhatóan megkétszereződik. az ipari szolgáltató hálózat az öt esztendő során 250-280 új egységgel bővül.

a körzeti orvosi ellátás színvonala is javul, 46 felnőtt és 29 gyermekorvosi körzetet alakítanak ki a már meglévőkhöz tohermentesítésére. a bölcsődei ellátás javulása főleg a iii. és a xv. kerületben lesz érezhető, kevésbé lesz kielégítő a helyzet a ii., vi. és a xvii. kerületben. több mint 13 ezer aprósággal többet vehetnek majd fel a budapesti óvodákba is, túlságosan kedvező változás azonban még itt sem várható. az általános és középiskolások el-látottságát az oktatás körülményeinek javulásával, a tervezett fejlesztések megvalósulásától függően a jelenleginél megfelelőbb szinten tudják majd biztosítani, annak ellenére, hogy az egy osztályra jutó tanulók száma némileg emelkedik. figyelemre méltó: a budapesti alapellátó hálózat „feszültség gócai”, a fővárosban települt, nem tanácsai vállalatok társadalmi munkával és jelentős anyagi hozzájárulással kívánják enyhíteni. a vállalati felajánlások összege a x. kerületben a legmagasabb: meghaladja a 110 millió forintot.

/folyt.köv./

17.55 rj

NA 1810

- 44 -

?? 54. / hárommillió ...3. folyt./rj

a tanácsülés-vita után - mind a két jelentést elfogadta, majd döntött 1972-es munkatervéről. ugyancsak jóváhagyta a fővárosi népi ellenőrzési bizottságnak a jövő év első hat hónapjára szóló munkatervét./mti/

..

bb. 61. elismerés az egészségügyi dolgozók helytállásáért az influenza járványban - ülést tartott az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének elnöksége

t/ms/rj hi la

1971. december 15.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének elnöksége szerdán meghallgatta az egészségügyi minisztérium beszámolóját a jövő évi költségvetési és beruházási helyzet várható alakulásáról és a főbb feladatokról. az elnökség a továbbiakban elismerését fejezte ki az egészségügy valamennyi dolgozójának az influenzajárvány alatt tanúsított odaadó, fáradságot nem ismerő helytállásáért. /mti/

..

bb. 62. a kubai forradalom védelmére alakult bizottság

hm/rj hi la

1971. decemer 15.

küldöttsége, amely a hazafias népfront országos tanácsának vendégeként tartózkodik hazánkban, látogatást tett néphadseregünk egyik harckocsizó alakulatánál. a találkozón az alakulat parancsnoka tájékoztatta a vendégeket az egység életéről, majd bemutatta a korszerű kiképzést biztosító technikai berendezéseket és tantermeket. /mti/

..

18.03 rj

NA 1815

- 45 -

vbb. 63. harminc új növény és állatfajta - ülésezett az országos mezőgazdasági fajtaminősítő tanács

t/bé/rj le la

1971. december 15.

dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter-helyettes elnökletével szerdán ülést tartott az országos mezőgazdasági fajtaminősítő tanács. összesen 30 növény- és állatfajta minősítésével, valamint 5 fajta törlésével foglalkoztak.

az újonnan elismertek között különös érdeklődésre tart számot a két új búzafajta, amely a martonvásári és a fertődi nemesítők munkájának érdeme. az új martonvásári buza jó termőképessége mellett kiváló sütőipari tulajdonságaival tűnt ki, amíg a fertődi buza fő értéke a korai érés és a jó alkalmazkodóképesség. az egyre növekvő üvegalatti primőr-termesztéshez is új fajtákat állítottak elő; kecskeméti és keszthelyi paradicsommal bővítették a választékot. a főzelékfélék közül a pallagi lapos és pallagi gömbölyű fejeskáposzta, valamint a pallagi nagylevelű sóska géppel betakarítható és a hűtőipar részére kiváló nyersanyagul szolgál. a duna-tisza közli kajszli telepítések rekonstrukciójánál újabb két fajtaival bővíthetik az összetételt. a szegedi mammut és a ceglédi hajnalpir elnevezésűek termése nagymértetű, így különösen alkalmas exportra. a bogyós gyümölcsök telepítésénél eddig igen sok problémát okozott, hogy nem volt elég megfelelő minősített fajta. a fertődi kutatók munkája nyomán új, nagyhozamu, nagybogyóju rezisztens feketeribizli fajtákkal teremtették meg a választékot.

az állatfajták közül hetet minősítettek, köztük a szarvasi -pekingi és a debreceni fehér kacsza tojástermelésével tűnt ki, a tiszasülyi bl lud pedig mája nagyságával.

a kerteket, parkokat díszítő új növényeket is elismerték, köztük az alacsonynövésű kánát, amely korán virágzik és üde rózsaszín szirmokat hoz. /mti/

--

18.30 rj

- 46 -

NA 1900

bb. 40. /javaslatok a szövetkezetek... 4. folyt./rj

a fogyasztási és értékesítő szövetkezetek

munkacsoportjának vitájában minden felszólaló egyetértett abban, hogy az alapvető cikkellátás és ehhez kapcsolódóan a kulturált kereskedelem szerves részeként a szolgáltatások megszervezése, bővítése a legfontosabb teendő. ennek érdekében szükségesnek tartották például a tej- és a tejtermék ellátásban a szorosabb együttműködést a mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel és az állami gazdaságokkal. többen felvetették, hogy normalizálni kell a szerződéses kapcsolatokat a sütőipari és a tejipari vállalatokkal, a megállapodásokat a szövetkezetek számára is előnyösebben kell kialakítani. több küldött javasolta, hogy a községek hus- és huskészítmény ellátásához növeljék a huskereteket, tegyék lehetővé a saját hizlalás bővítését, a sertésenyésztésben a szakcsoport-forma országos telterjesztését, az áfész-ek és a téeszek együttműködésével közös husfeldolgozó üzemek létesítését.

a tagok, alakosság zöltség-gyümölcs-és husszükségletének jobb kielégítéséhez az áfész-eknek még fokozottabban be kell kapcsolniuk a helyi termelést; a háztáji gazdaságok sokoldalú segítségével, számukra kedvező és folyamatos értékesítési lehetőségek nyújtásával. import útján és a hazai termelés fejlesztésével gondoskodni kell a kisgazdaságok számára elegendő kisgépről, eszközről, valamint ezek kölcsönzéséről.

a teendőket vizsgálva megállapították azt is, hogy az olcsóbb fogyasztási cikkek forgalmának számottevő javítása a szövetkezetek erejét megaladja. helyi kezdeményezésekkel, a helyiipari és az ipari szövetkezetek szabad kapacitásának felhasználásával azonban próbálkozzanak a szövetkezetek olyan cikkek termeltetésével, amelyekre belátható időn belül a nagyipartól nem számíthatnak. javasolták a szövetkezeteknek, hogy az új üzletek, a modern abc-áruházak építésével egyidejűleg azok mellett létesítsenek kisebb sütődéket, mosódákat, tisztítóüzemeket. felvetődött hogy a szövetkezetek is létesíthessenek a községekben szervizeket háztartási gépek javítására, s a garanciális javításokat ne csak a gelka, hanem a lakóhelyhez legközelebb eső szövetkezet is elvégezhesse. a szekció javasolta azt is, hogy a szövetkezetek a vasutól távolabbi községekben létesíthessenek tűzép-telepeket. a vitában egyébként minden felszólaló, valamennyi megye küldötte felvetette a szövetkezeti kereskedelem dolgozóinak munkaidőcsökkentését. /folyt.köv./

18.38 rj

- 47 -

NA 1900

bb. 40. / javaslatok, a szövetkezetek... 5. folyt./rj

a lakásszövetkezetek

ügyeivel foglalkozó munkacsoport vitájában huszan mondták el észrevételeiket, javaslataikat. többen kérték a lakásszövetkezetek karbantartó részlegei jogi, pénzügyi helyzetének sürgős rendezését /egyébként erről intézkedik a lakásszövetkezetek gazdálkodási rendjét meghatározó, most készülő évm- és pénzügyminiszteri rendelet/. ugyancsak több felszólaló javasolta, hogy a lakásépítkezéseknél a garanciális időt egy évről három évre emeljék. javasolták azt is, hogy gyorsítsák és egyszerűsítsék a lakásépítő szövetkezetek részére az állami és tanácsi engedélyezési eljárásokat, ideértve a telek-, kölcsön és építési engedélyek kiadását. egyébként is sokan bírálták azokat a szabályozási hiányosságokat, a sokszor már idejétmúlt megkövettségeket, amelyek a lakásszövetkezetek működését gátolják. volt olyan javaslat is, hogy a budapesti lakásszövetkezetek felújítási számláján „elfekvő”, 40 millió forintot hasznosítsák, egyebek között hozzanak létre a fővárosban szövetkezeti építőipari vállalatot, abból a célból, hogy a kivitelezők által hibásan elvégzett munkákat a kivitelező terhére, érvényes bírósági határozat alapján határidőre elvégezhesse a szövetkezeti házakban. javasolták azt is, hogy az áfész-ek, a takarékos és a lakásszövetkezetek szélesítsék ki együttműködésüket. így például azokon a lakótelepeken, ahol a lakásszövetkezetek taglétszáma számottevő, a telep kereskedelmi ellátásával mindenekelőtt a szövetkezeti boltokat bízzák meg.

a lakásfenntartó szövetkezetek küldöttei javasolták: az új szövetkezetek lehetőleg a lakások elkészülte előtt megalakulhassanak, hogy vezetőségük biztosíthassa érdekeik képviselését és részt vehessen a lakások műszaki átadásában-átvételében. számos olyan hasznos észrevétel hangzott el, amely főként a szerényebb keresetűek lakáshoz juttatása érdekében javasolta olcsóbb megoldásokat, például a lakásokat alacsonyabb készültségi fokon adják át és a hiányzó belső berendezéseket később folyamatosan pótolják

/folyt.köv./

18.43 rj

- 48 -

M 1970

bb. 40. /vaslatok a szövetkezetek... 6. folyt./rj

a takarékszövetkezeti

szekcióban a vitaindító és 30 küldött felszólalása alapján összegezték a tapasztalatokat és az ágazat tendenciáit. megállapították egyebek között, hogy a takarékszövetkezetekben is erősödik a munkások részvétele, ma már vannak erős ipari góccokban működő szövetkezetek. a fejlődést tekintve felvetődik, hogy a jövőben kialakulhatnak döntően ipari munkásokból álló helyi szervezetek, sőt kifejezetten munkás-takarékszövetkezetek. az újabb feladatokra időben és megfelelően kell felkészülni.

a pénzügyi szolgáltatások iránt rohamosan növekvő igény sürgeti a takarékszövetkezetek tevékenységi körének bővítését, ez valamennyi felszólalásban elhangzott. csaknem minden megyei küldött helyeselné például, ha az állami szervek megbízásából a takarékszövetkezetek is bekapcsolódnának az ifjúsági takarékbetét-akcióba, a nyeresémbetétkönyvek és a magánosok csekk-számláinak kezelésébe, s önállóan vehetnének részt az iskolai takarékosági akció megszervezésében. a szekció szükségesnek tartotta a meglévő kölcsönalapok növelését is. egyöntetű kérés volt, hogy az otp megbízásából a takarékszövetkezetek is kapcsolódhassanak bele a jelenleginél nagyobb összegeket nyújtó kedvezményes, hosszulejáratu építési kölcsönök folyósításába. a nagyobb feladatok a takarékszövetkezetek elsősorban tagjaik érdekében vállalnák: azért, hogy a különböző pénzügyi szolgáltatásokhoz egyszerűbben, utánjárás nélkül, a távoli otp-fiókok helyett a lakóhelyhez közelebb juthatna hozzá a tagság.

a szekcióülésekkel véget ért a fogyasztási szövetkezetek kongresszusának második napja. a tanácskozásokon a külföldi delegációk nem vettek részt, számukra tapasztalatcsere-látogatásokat szerveztek. a vendégek egyebek között megismerkedtek a tolbuhin köruti és a rákóczi téri vásárcsarnok munkájával, néhány budapesti szövetkezet tevékenységével, s megtekintették a hungarofrukt budaörsi hűtőházát.

a kongresszus csütörtökön ismét plenáris üléssel folytatódik. a tanácskozás befejező napján a szekcióülések vezetői beszámolnak munkacsoportjuk javaslatairól. a vitában elhangzott kérdésekre adott válaszok után előterjesztik a kongresszus különféle állásfoglalásait, majd megválasztják az országos tanácsot, a szövetkezeti mozgalom vezető tisztségviselőit. /mti/

-.-

18.53 rj

- 49 -

M 1970

bb. 64. „14 éve alakult a kisz, - kiállítás gyulán

vid/rj fm la

1971. december 15.

gyulán, a harisnyagyár jókai művelődési házában „14 éve alakult a kisz, címmel szerdán dokumentációs kiállítás nyílt. a kiállításon fényképek, újságcikkek különféle dokumentumok szemléltetik a kisz-fiatalok csaknem másfél évtizedes tevékenységét. /mti/

--

bb. 65. kórushangverseny szegeden kodály műveiből

vid/fm/rj la

1971. december 15.

a szegedi bartók béla művelődési házban szerdán kórushangversenyt rendeztek kodály zoltán születésének nyolcvan-kilencedik évfordulója alkalmából. az esten szőnyi erzsébet zeneszerző méltatta kodály zoltán munkásságát. ezt követően husz kodály-mű hangzott el. a szegedi tanárképző főiskola női karát, valamint a bartók művelődési ház kamarakórusát kardos pál, a főiskola általános iskolájának gyermekkórusát pedig erdős jános vezényelte. /mti/

--

bb. 66. könyvpremier szombathelyen

vid/kz/rj la

1971. december 15.

a zeneműkiadó vállalat igazgatója - sarlós lászló- szerdán ünnepélyesen átadta kiss alajosnak a szombathelyi városi tanács elnökhelyettesének a mozart-devecseri: thamos, egyiptom királya című új könyv első példányát. a művet szombathely felkérésére - gebler drámája nyomán - devecseri gábor, a nemrég elhunyt költő a halálos ágyán írta. a mű ősbemutatója ez év augusztusában, nagy sikerrel zajlott le a szombathelyi isis szentélyben. ezt követően a zeneműkiadó példátlan gyorsasággal kiadta könyvalakban, ezer példányban. ez lesz az idei karácsonyi könyvpiac egyik zenei érdekessége.

a szombathelyi bartók béla zeneiskolában rendezett ünnepségen somlyó györgy, devecseri költőbarátja, a könyv előszavának írója mondott bevezetőt. a műből részletek hangzottak el az ősbemutató szereplőknek tolmácsolásában. a nagy sikerre való tekintettel a savaria rendezvények 1972 évi programján is előadják a thamos-t. /mti/

--

19.00 rj

- 50 -

NA 1920

bb 67. a videoton szervezéstechnikai sajtótájékoztatója

t vt/tm/ny 1e la

1971. december 15.

a videoton kis-számítógépének alkalmazási lehetőségeiről tartott sajtótájékoztatót szerdán a technika házában.

a videotonban jelenleg francia licenc alapján gyártott kisgép három nagy területen használható: tudományos számításokra, adatfeldolgozásra és termelési folyamatok irányítására. számítógépes hálózat kialakításához is alkalmas, egy távolabb elhelyezett nagy számítógéphez csatolva. a kis-számítógépek alkalmazásának egy érdekes területe: orvosokból és gazdasági szakemberekből álló csoport kidolgozta a kórházi betegfelvétel és nyilvántartás gépesítését, ezzel könnyebbé és gyorsabbá válhat a kórházi adminisztráció.

a termelési és ipari folyamatszabályozásnál a számítógép mérli az anyag, a nyomás- és a hőértékeket, ezeket rögzíti, ellenőrzi, szükség esetén módosítja. felhasználhatók a berendezések a vegyiparban, a gyógyszergyártásban, a kohászati és az élelmiszeripari üzemekben a termelés automatizálására. /mti/

--

bb 68. magyar- lengyel szövetkezeti együttműködés

k ol/ol/ny la

1971. december 15.

szerdán a szövosz székházában öt évre szóló társadalmi együttműködési megállapodást írt alá dr. molnár frigyos, a szövosz elnöke és jan kaminski, a lengyel, parasztönsegély, szövetkezeti szövetség elnöke.

az egyezmény azokat az elveket rögzíti, amelyek meghatározzák a két ország fogyasztási szövetkezetei közötti kapcsolatok fejlesztésének perspektíváit. egyebek között foglalkozik a két mozgalom közötti szakmai tapasztalatcsere formáival, területeinek kiszélesítésével; a gazdasági kapcsolatok és a turizmus bővítésével.

a megállapodás aláírásánál az érdekelt szövetkezeti vállalatok vezetőin kívül jelen volt a külügyminisztérium képviselője, s ott volt bogumil dabrowski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének első titkára is. /mti/

--

-51-

NA 1925

bb 69. herbert plaschke,

la/tr/ny la

1971. december 15.

az ndk budapesti nagykövete szerdán meglátogatta hivatalában dr. csanádi györgy közlekedés - és postaügyi minisztert és átnyújtotta a népek barátsága liga arany-fokozatu érdemérmét./mti/

bb 70. a munkásörtség központi férfikarának ünnepi egységgyűlése

t vt/tm/ny hi la

1971. december 15.

a munkásörtség megalakulásának közelgő 15. évfordulója jegyében tartotta ünnepi egységgyűlést szerdán este a munkásörtség ugyancsak 15 esztendő s múlta visszatekintő központi férfikara. a textil- és ruházatipari dolgozók szakszervezetének székházában rendezett ünnepi esemény résztvevőit - köztük a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének, valamint a szovjet déli hadseregcsoport parancsnokságának képviselőit - révész lászló karnagy üdvözölte.

az ünnepi egységgyűlésen felolvasták a munkásörtség országos parancsnokának, papp árpádnak ez alkalomból kiadott díszparancsát, majd kitüntetések, emlékérmek, kiváló munkásör jelvényeket adtak át a jubiláló énekkar számos tagjának.

az ünnepi egységgyűlés az új munkásörök fogadalomtételével ért véget./mti/

bb 71. időjárásjelentés

tr/ny la

1971. december 15.

a meteorológiai intézet jelenté december 15-én, szerdán este:

párás, ködös idő

várható időjárás csütörtök estig; főként a reggeli és délelőtti órákban sokfelé ködös idő, néhány helyen zuzmaraképződéssel, ködszítalással. gyenge, időnként kissé élénkebb, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: a tartósan ködös helyeken 0 fok közelében, máshol 7-10 fok között. /mti/

19.10/ny

-52-

NF 1930

bb. 72. dzsemał bijedics látogatása az egyesült izzóban

t/bc/rj hi la

1971. december 15.

dzsemał bijedics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsának elnöke és felesége, valamint kísérete szerdán délután az egyesült izzólámpa és villamossági ri-be látogatott el. a jugoszláv vendégekkel együtt részt vett a látogatáson dr. kocsis józsef, a kohó- és gépipari miniszter első helyettese is.

dienes béla vezérigazgató fogadta a vendégeket, majd ismertette a 75 éves gyár történetét, munkáját, az egyesült izzó fejlődése a felszabadulást követően meggyorsult, termelése öt-éves időszakonként legalább kétszeresével nőtt, termékeinek két-harmadát közvetlenül exportálja, s azok öt világrész 90 országába jutnak el. a gyár jelentős árucseréforogalmat bonyolít le jugoszláv partnerekkel, a többi között komplett gyárberendezéseket szállít nekik. e kapcsolatokban a legnagyobb volumen a pancsovai teszla, a zágrábi tezs képviseli. jelentős a nisi elektroindusztriája vállalatnál a rádiócső típus szakosításáról kötött megállapodás, ami által lehetővé válik, hogy mindkét gyár kevesebb típus nagyobb szériában állítson elő, s nemzetközileg is versenyképesek legyenek ezekben a cikkekben. a közelmúltban a nisi vállalat nagysikerű kiállítást rendezett, amikor is megállapodás született arról, hogy a két gyár gyümölcsöző együttműködését más termékekre is kiterjesztik.

a tájékoztatót követően dzsemał bijedics és kísérete megtekintette a gyár több üzemeget, a helyszínen ismerkedett meg a dolgozók munkáját, feladataival, s emléksorokat írt a rádiócső gyártó részlegben a tiszta-brigád naplójába. a látogatás végén megtekintette a gyár termékeiből rendezett bemutatót, érdeklődött a termelés alakulásáról, a vállalat eredményeiről, gazdálkodásának kérdéseiről. dzsemał bijedics elismeréssel nyilatkozott a látottakról, gratulált, a gyár eredményeihez, s újabb sikereket kívánva, emléksorokat írt az egyesült izzó vendégkönyvébe.

razija bijedics, a jugoszláv kormányfő felesége a látogatás során megtekintette az üzemi lakótelep építését, s több kulturális létesítményt.

x x x

razija bijedics szerdán ellátogatott a budapesti szerb-horvát iskolába is. /mti/

19.20 rj

- 53 -

NF 1930

n 73. zamenhof emlékünnepe

t /no/tr/ny la

1971. december 15.

Szerdán a nyomda-, a papíripar és a sajtó dolgozó szakszervezetének Gutenberg otthonában az eszperantó nyelv és eszme atyja Ludwig Zamenhof születésének 112. évfordulóját ünnepelték, az eszperantisták budapesti bizottsága rendezésében.

Berceli Béla, a magyar eszperantó szövetség főtitkára mondott ünnepi beszédet, amelyben hangsúlyozta, hogy a nemzeti nyelvek mellett egyre többen tanulják a nemzetközi nyelvet, az eszperantót. Ungár Imre Kossuth-díjas zongoraművész Chopin műveket adott elő saját eszperantó konferálásával. A bensőséges hangulatu eseményen résztvett a „Virina Horo”, közép-európa egyetlen eszperantóul éneklő női kórusa, Barabás Zita vezényletével. Kürthy Éva operanékesnő négy régi, xviii. századi virágenekeket adott elő magyarul és eszperantóul. A Pechán Trio Beethoven művek interpretálásával működött közre. /mti/

--

-54-

v é g e .

20.40/ny

Na. 20.40

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fehér-utca 5-7. Telefon: 159-400, 358 300

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1971. december 16.

bb. 1. oktat az egyetemi tanreaktor

i/sz!rj hi hgy

1971. december 16.

A nyáron avatták fel a Műegyetemen a magyar felsőoktatási intézmények közös egyetemi atomreaktorát. A tervek szerint a következő félévtől kezdve a különböző felsőoktatási intézmények hallgatói - köztük műegyetemisták, ttk-sok, orvosok - megkezdhetik a tanterveknek megfelelő tanulmányaikat a reaktorban. Az atomreaktor főleg az említett karok alaptárgyi oktatását követő szaktárgyi képzésbe kapcsolódik be, elmélyíti az atomtechnikai, atomenergetikai és izotóptechnikai oktatás témakörét, sőt bizonyos gyakorlati tapasztalatokat is nyújt. A közeljövőben csak szerény, egyszerű gyakorlatokat valósítanak meg, az új intézmény ugyanis a kísérlet időszakát éli. Később a hallgatók egy része a termelési gyakorlatokat is a reaktorban végzi, s köztük többen diplomamunkájukat is ott készítik el, - bekapcsolódva a reaktorban kialakuló kutatómunkába. /mti/

--

bb. 2. korabronzkori „ékszereket”, találtak nagyrozvány határában

vid/ká/rj hgy

1971. december 16.

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei nagyrozvány község határában talajjavító munka közben értékes leleteket emelt ki a gép a földből. A dolgozók azonnal értesítették a sárospataki rákóczi múzeumot, amelynek régésze, Dankó Katalin megállapította, hogy a terület valószínű korabronzkori sírokat rejt. Erre utal az ott talált agyagból készült halsütő tál, valamint több korabeli ékszer - bronz karperec és kézmenetes, ugynevezett tekerceses bronzgyűrű. Az előkerült fémleletek között több félkész termék is akadt, amelyekből a korabronzkori emberek vagy mesterei a használati tárgyakat készítették. A leletmentés után még az idén kutatásokat kezdenek a bronzkori sírok helyének pontos meghatározására és a feltárás előkészítésére. /mti/

--

KÁ